

**Posiedzenie plenarne
Naczelnej Rady Adwokackiej
13 stycznia 2023 roku**

Adw. Przemysław Rosati otworzył posiedzenie plenarne NRA. Powitał na posiedzeniu wszystkich przybyłych – dziekanów i wicedziekanów ORA, Członków NRA oraz zaproszonych gości.

Poprosił wszystkich o powstanie i uczczenie minutą ciszy pamięci adwokatów, którzy zmarli w ostatnich miesiącach – adw. Marka Gutowskiego, byłego dziekana ORA w Poznaniu oraz adw. Zbigniewa Maciejewskiego z Izby łódzkiej, byłego Członka NRA. Przypomniął zebranym dokonania obu Kolegów.

Naczelna Rada Adwokacka minutą ciszy uczciła pamięć zmarłych Kolegów.

Pkt 1

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że nie wpłynął żaden wniosek o uzupełnienie lub zmianę zaproponowanego przez Prezydium NRA projektu porządku obrad.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła porządek obrad w brzmieniu zaproponowanym przez Prezydium NRA (w załączeniu).

Pkt 2

Punkt przeniesiony na kolejne posiedzenie plenarne NRA.

Pkt 3

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że wspólnie z adw. Mikołajem Pietrzakiem przygotował projekt uchwały dotyczącej stosowania kary śmierci, do przygotowania którego dały asumpt niektóre wypowiedzi publiczne z ostatniego czasu. Odczytał projekt uchwały, prosząc o zgłaszanie ew. uwag.

W dyskusji zgłoszono uwagi o charakterze redakcyjnym, których część została uwzględniona.

Adw. Przemysław Rosati w związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Naczelna Rada Adwokacka przez aklamację podjęła uchwałę (uchwała nr 85/2023 – w załączeniu).

Adw. Przemysław Rosati podziękował za podjęcie uchwały. Przypomniął, że z końcem 2022 roku zostały zakończone prace nad e-Dziennikiem – dedykowaną aplikacji adwokackiej modułem funkcjonującym w ramach eSOA. Podziękował Izbie warszawskiej za wspieranie procesu przygotowania tego narzędzia i zaapelował do dziekanów wszystkich Izb o

zaimplementowanie modułu, który jest nowoczesnym narzędziem informatycznym wspomagającym organizację i utrzymywanie jednolitego standardu szkolenia. Przypomniał również o uruchomieniu usługi mLegitymacji adwokata, aplikanta adwokackiego i prawnika zagranicznego w ramach publicznej aplikacji mobilnej mObywatel. Ten projekt nie udałby się, gdyby nie zaangażowanie adw. Michała Szpakowskiego, Przewodniczącego Komisji Informatyzacji i pana Łukasza Możejko z biura NRA. Zaznaczył, że adwokatura jest pierwszą grupą zawodową, która ma możliwość korzystania z elektronicznej legitymacji – w ciągu pierwszych 24 godzin uruchomiło ją ponad 4 000 uprawnionych osób. Dodał, że w parlamencie trwają obecnie prace legislacyjne nad ustawą o mObywatelu, która wprowadzi elektroniczny dowód osobisty jako równoprawny dokument potwierdzający tożsamość.

Przypomniał, że zgodnie z uchwałą NRA z listopada 2022 roku zwrócił się do Prezydenta RP Andrzeja Dudy o veto wobec nowelizacji Kodeksu karnego. Prezydent nie skorzystał niestety z tego uprawnienia, choć wyraziste stanowisko Adwokatury zostało odnotowane przez ogólnopolskie media. Przypomniał również o symbolicznych gestach solidarności ze środowiskiem komorników po tragicznej śmierci pani Ewy Kochańskiej.

Poinformował, że Instytut LegalTech, bazując na wynikach ankiety przeprowadzonej wśród adwokatów, przygotował obszerne opracowanie dot. funkcjonowania rozpraw zdalnych, które zostało przekazane na ręce Zastępcy Koordynatora Krajowego ds. informatyzacji sądownictwa jako materiał do przygotowania stosownych rozwiązań technicznych i legislacyjnych. Poinformował o przekazaniu do Komitetu Ministrów Rady Europy uwag dotyczących niewykonania przez Polskę wyroku ETPCz w sprawie Xero Flor w Polsce sp. z o.o. przeciwko Polsce (skarga nr 4907/18) z 7 maja 2021 r., w którym ETPCz odniósł się wprost do zagadnienia wadliwego powołania tzw. sędziów dublerów. Poinformował, że projekt zmiany art. 245 Kodeksu postępowania karnego, dotyczący praw osoby zatrzymanej, złożony przez NRA w trybie petycji, został przekazany do Sejmu w ramach senackiej inicjatywy ustawodawczej. Poinformował, że 14 grudnia 2022 roku Prezydium NRA zajęło w trybie pilnym stanowisko, negatywnie opiniując projekt nowelizacji ustawy o Sądzie Najwyższym. Następnie Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych przygotował obszerną opinię legislacyjną, która została złożona w Sejmie. Poinformował, że osobiście wziął udział w posiedzeniu sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, podczas którego m.in. zwrócił uwagę na konieczność regulacji postępowania dyscyplinarnego nie tylko sędziów, ale i przedstawicieli pozostałych zawodów prawniczych. Adwokatura była jednym z niewielu środowisk, które publicznie zajęły wyraziste stanowisko w sprawie tej ustawy, która niestety została przyjęta przez Sejm. Poinformował, że 11 stycznia br. wystosował do Prezesa Rady Ministrów wystąpienie dotyczące problemu ukształtowania składu Krajowej Rady Sądownictwa, który implikuje dalsze negatywne konsekwencje dla całego wymiaru sprawiedliwości. W piśmie zwrócił również uwagę na inne problemy dotyczące m.in. zasad prawidłowej legislacji oraz zadeklarował współpracę przy działaniach mających na celu realną reformę wymiaru sprawiedliwości. Jednym z jego postulatów była konieczność przekazania do Izby Karnej SN postępowań dyscyplinarnych przedstawicieli wszystkich zawodów prawniczych.

Poinformował, że laureatką Konkursu Rising Stars Prawnicy – Liderzy Jutra 2022 została adw. Judyta Latymowicz. W pierwszej 10-tce konkursu znalazło się również kilkoro innych adwokatów. Poinformował, że 8 grudnia 2022 roku Prezydium NRA podjęło uchwałę o przyznaniu odznaczenia „Adwokatura Zasłużonym” dr Hannie Machińskiej.

Przypomniał o opublikowaniu na adwokatura.pl materiałów dla adwokatów dotyczących wymogów wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML), które zostały opracowane pod kierownictwem adw. Andrzeja

Zwary. Ta dokumentacja jest kompatybilna z uchwałą podjętą przez NRA we wrześniu 2022 roku. Poinformował, że 7 grudnia 2022 roku odbyła się konferencja „Ochrona tajemnicy adwokackiej w usługach online” zorganizowana przez Instytut LegalTech we współpracy z Politechniką Warszawską i wydziałem prawa Uniwersytetu Gdańskiego. Poinformował również o podpisaniu porozumienia o ramowej współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Przypomniął, że 6 grudnia 2022 roku zostało podpisane również *Porozumienie w sprawie odbywania przez aplikantów adwokackich w 2023 roku szkolenia z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury*, którego treść została przekazana do wszystkich Izb Adwokackich.

Poinformował, że Członkowie Prezydium NRA włączyli się w akcję „Szlachetna Paczka”, organizując pomoc dla jednej z potrzebujących rodzin – zaznaczył, że wsparcie zostało udzielone z prywatnych środków Członków Prezydium NRA.

Poinformował o spotkaniu z Borysem Budką i Marcinem Kierwińskim z Koalicji Obywatelskiej w sprawie projektu ustawy o świadczeniu pomocy prawnej, złożonego przez NRA w trybie petycji. Celem tego i innych spotkań jest doprowadzenie do podjęcia przez uprawniony podmiot inicjatywy legislacyjnej w sprawie tego projektu. Poinformował, że Prezydium NRA zdecydowało – z uwagi na znaczenie tej sprawy dla środowiska – o złożeniu stanowiska do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt SK 59/22 dotyczącej zbadania konstytucyjności rozporządzenia MS w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Poinformował, że adw. Justyna Mazur wzięła udział w I Kongresie Szkół Odpowiedzialnych Cyfrowo, wzmacniając zarazem współpracę z Fundacją UNAWEZA w ramach kampanii społecznej na rzecz zdrowia psychicznego młodych ludzi. Te działania to konsekwentne budowanie naszego wizerunku.

Poinformował, że na mocy aneksu do umowy grupowego ubezpieczenia OC, na wniosek ORA w Warszawie, Prezydium NRA podjęło uchwałę o wykluczeniu w systemie grupy osób notorycznie niepłacących składek. Dzięki podjętym działaniom zaległości wobec ubezpieczyciela zostały w całości uregulowane, czego pogratulował dziekanowi ORA w Warszawie.

Poinformował o przygotowaniu – z inicjatywy Komisji Wizerunku – książki i innych materiałów promujących zawód adwokata, adresowanych do najmłodszych dzieci. Poinformował również, że Fundacja Adwokatury podjęła działania, aby rozszerzyć ofertę materiałów promocyjnych, w tym o odzież z logo Adwokatury i poszczególnych Izb Adwokackich, jeśli Izby będą zainteresowane włączeniem się w tę inicjatywę.

Zwrócił uwagę na aktywne działania podejmowane przez komisje i pozostałe jednostki przy NRA, dziękując ich przewodniczącym za zaangażowanie i wspieranie bieżącej pracy Prezydium NRA.

Adw. Bartosz Grohman przypomniał, że wszystkie informacje o podejmowanych przez Prezydium NRA działaniach zamieszczą się na bieżąco na adwokatura.pl i na portalu Facebook. Poinformował, że 22 listopada 2022 roku spotkał się włoskim sędzią Marco Liparim, a rozmowa dotyczyła stanu praworządności w Polsce. Poinformował, że razem z adw. Sławomirem Ciemnym wziął udział w uroczystościach Opening Paris Bar Ceremony, które odbyły się pod koniec listopada 2022 roku w Paryżu. W tych wydarzeniach udział wzięli również przedstawiciele Izby warszawskiej. Zrelacjonował przebieg sesji plenarnej CCBE, która miała miejsce w Brukseli w dniach 24-25 listopada 2022 roku. Obrady dotyczyły m.in. możliwości zmiany statutu i wykluczenia z organizacji jednego z członków obserwatorów. Po dyskusjach przesądzono tę kwestię i w lutym br. na posiedzeniu w Wiedniu odbędzie się głosowanie nad

usunięciem Federacji Rosyjskiej z CCBE. Wskazał, że CCBE stale współpracuje z Komisją Europejską, opiniując projekty legislacyjne – m.in. krytycznie odniesiono się do propozycji przepisów mających regulować dostęp do danych. Prace CCBE dotyczą również statusu prawników zagranicznych w związku z napływem osób spoza Europy – opracowano niewiążące wytyczne, które będą wsparciem dla samorządów.

Poinformował o swoich kontaktach z Konsulatem Generalnym Ukrainy w Polsce i działaniach pomocowych. We współpracy z dziekanami przygotowana została lista adwokatów deklarujących chęć udzielania pomocy prawnej osobom z Ukrainy. Poinformował, że 8 grudnia 2022 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach odbyła się bardzo interesująca konferencja dot. kolizji norm w prawie polskim i ukraińskim, której zapis jest dostępny na stronie Adwokatura.pl i w serwisie [Youtube.com](https://www.youtube.com).

Zrelacjonował przebieg spotkań bilateralnych z adwokatami francuskimi, które odbyły się w Warszawie i Paryżu, w tym w siedzibie odpowiednika NRA we Francji. Dodał, że w czasie pobytu w Paryżu w listopadzie 2022 roku razem z adw. Sławomirem Ciemnym wziął również udział w spotkaniu w ambasadzie Polski na zaproszenie Jego Ekscelencji Jana Emeryka Rościszewskiego. Podjęte zostały działania celem zaktualizowania listy adwokatów francuskich świadczących pomoc prawną polskim obywatelom i przedsiębiorcom we Francji, jak również listy adwokatów polskich deklarujących wsparcie prawne Francuzom.

Przypomniał, że Komisja Europejska przygotowuje raport dotyczący stanu praworządności i jak co roku zostanie przygotowane sprawozdanie dotyczące sytuacji w Polsce. Ten dokument opracuje Komisja ds. Zagranicznych we współpracy z samorządem radców prawnych.

Przedstawił również szczegóły inicjatywy zbierania funduszy na odbudowę szpitala w Iziumie w Ukrainie, który został zniszczony przez rosyjskie wojska. Poinformował, że środki będą zbierane za pośrednictwem portalu zrzutka.pl, a działania będą podejmowane we współpracy z pozostałymi samorządami zawodów zaufania publicznego. Jest to szlachetny cel, który z pewnością warto wesprzeć.

Adw. Przemysław Rosati przypomniał, że Prezydium NRA wystąpiło do Urzędu Patentowego RP z wnioskami o rejestrację znaków towarowych, które powinny przysługiwać samorządowi. Te działania mają na celu zabezpieczenie aktywów majątkowych Adwokatury, co może mieć znaczenie, gdyby wznowiono dyskusję o połączeniu zawodów wbrew woli środowiska prawniczego. Do tej pory UPRP wydał pozytywne decyzje w sprawie udzielenia prawa ochrony dla znaków słownych PALESTRA i MŁODA PALESTRA oraz znaku słowno-graficznego ADWOKATURA POLSKA. Trwa postępowanie w sprawie znaków słownych ADWOKAT, ADWOKATURA i ADWOKATURA POLSKA, które zostały przez Urząd zakwestionowane. Alternatywnym pomysłem jest rejestracja tzw. wspólnego znaku towarowego lub podjęcie starań o rejestrację na poziomie europejskim.

Poinformował, że wszyscy członkowie samorządu otrzymali od niego sprawozdanie Prezesa NRA z prowadzonych działań w 2022 roku.

Adw. Bartosz Tiutiunik zwrócił uwagę na aktywne działania Prezesa NRA w sprawie projektu ustawy o Sądzie Najwyższym i skuteczność komunikacji na zewnątrz. Działania podejmowane osobiście przez Prezesa NRA zostały odnotowane w mediach, tak jak stanowisko Adwokatury dotyczące kryzysu praworządności i statusu KRS.

Adw. Przemysław Rosati zwrócił się do dziekanów z apelem o pilne wdrożenie e-Dziennika. To narzędzie ma wspomóc organizację aplikacji, tak aby stworzyć wszystkim aplikantom równe warunki odbywania szkolenia. Przypomniął, że szczegółowa instrukcja do tego modułu została przekazana do ORA w grudniu 2022 roku. Na razie z tego modułu korzystają tylko ORA w Warszawie i ORA w Gdańsku, za co bardzo podziękował, zachęcając jednocześnie pozostałych dziekanów do podjęcia działań. Przypomniął, że w czerwcu 2021 roku NRA podjęła decyzję o wspólnej informatyzacji. Aby osiągnąć założone cele, wydawane są środki i realizowane kolejne przedsięwzięcia. Niebawem rozpoczną się prace mające na celu cyfryzację całego pionu dyscyplinarnego i wedle harmonogramu to zadanie powinno zostać wykonane w ciągu najbliższych miesięcy. Zaznaczył, że żaden z celów nie zostanie osiągnięty bez zaangażowania ze strony wszystkich Izby Adwokackich. Zaapelował o konsekwentne wdrażanie nowych narzędzi i funkcjonalności. Z zebranych informacji wynika, że niestety jeszcze nie wszystkie dane zostały prawidłowo wpisane do eSOA, co ma znaczenie dla sprawnego funkcjonowania nie tylko biur ORA, ale również biur NRA, jak i realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Dodał, że aplikanci mają świadomość, że dostępne są takie instrumenty, zatem budujemy w ich oczach pozytywny wizerunek nowoczesnego samorządu.

Przypomniął o uruchomieniu usługi mLegitymacji i o tym, że jeszcze w grudniu 2022 roku zwrócił się do prezesów sądów i innych instytucji krajowych istotnych przy wykonywaniu zawodu z informacją o możliwości posługiwania się przez adwokatów i aplikantów adwokackich nową formą legitymacji. Zwrócił się do dziekanów o podejmowanie interwencji w przypadkach kwestionowania dokumentów dostępnych w ramach aplikacji mObywatel przez instytucje publiczne.

Poinformował o finalnych pracach nad projektem umowy dotyczącej „Cyfrowej Kancelarii”. Jeśli prace będą realizowane zgodnie z harmonogramem, to adwokaci już na wiosnę br. otrzymają dostęp do dedykowanych narzędzi sygnowanych przez samorząd wspierających prowadzenie kancelarii.

Adw. Michał Szpakowski uzupełnił referat, wskazując, że mLegitymacja potwierdza uprawnienia zawodowe adwokata, gdyż funkcjonuje w połączeniu z danymi z KRAiAA dzięki modułowi API wprowadzonemu w minionym roku. Ten dokument jest dostępny tylko wówczas, gdy status adwokata został potwierdzony w rejestrze jako „wykonujący zawód”.

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że w ramach projektowanych przepisów to właśnie mObywatel będzie narzędziem do potwierdzania tożsamości przy logowaniu się do instytucji publicznych, w tym portalu informacyjnego sądów powszechnych. Adwokatura jest już gotowa na uruchomienie tych funkcjonalności. Przypomniął, że Izby otrzymały również instrukcję do implementacji CMS – modułu eSOA dot. budowy stron internetowych. Przypomniął, że działa już moduł do prowadzenia wydarzeń – w tym szkoleń i innych inicjatyw, w których potrzebna jest automatyzacja procesu zbierania zgłoszeń. Zachęcił do wykorzystywania już dostępnych narzędzi, w które samorząd zainwestował środki finansowe.

Odbyła się krótka dyskusja dotycząca kwestii technicznych związanych z uruchomieniem mLegitymacji w ramach aplikacji mObywatel.

Adw. Rafał Dębowski pogratulował realizacji inicjatywy uruchomienia elektronicznej legitymacji. Zwrócił jednak uwagę na pewne niedoskonałości w treści nowej uchwały o legitymacjach. Do tej pory prawo do wykonywania zawodu było weryfikowane w systemie

sądowym łączącym się z danymi z KRAiAA, a legitymacja potwierdzała tylko wpis na listę adwokatów lub aplikantów. Nowa uchwała wprowadziła istotną zmianę, przez którą adwokaci niewykonujący zawodu nie mają dokumentu potwierdzającego, że są adwokatami. Zwrócił uwagę na przepisy dotyczące zwracania zakupionych wcześniej legitymacji, również tych zawierających mikroprocesor z kwalifikowanym podpisem. Ten obowiązek może nakładać na ORA dużo uciążliwych procedur, brakuje przepisów dotyczących zwracania dokumentów adwokatów, wobec których uchylono uchwały o zawieszeniu. Zaproponował, aby mLegitymacja była dostępna dla wszystkich, a równoległe działał system potwierdzający uprawnienia zawodowe i niezależny od tego, czy adwokaci będą stosować się do treści uchwały i zwracać dokumenty w sytuacji zawieszenia czy wydalenia z Adwokatury. Zwrócił uwagę na problem, jaki może powstać, w sytuacji gdy legitymacją będzie posługiwać się osoba do tego nieuprawniona. Podał pod rozagę zmianę uchwały pod względem redakcyjnym oraz w taki sposób, aby nie powstały przepisy, których nie będzie można egzekwować.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za uwagi, wskazując, że mLegitymacja jest dostępna tylko dla osób z aktywnym statusem. Zgodził się, że posługiwanie się przez adwokata tradycyjną legitymacją w sytuacji zawieszenia lub wykluczenia z Adwokatury powoduje bardzo poważne konsekwencje. Prezydium NRA zamierza dokonać rewizji uchwały o legitymacjach, ale dopiero po przyjęciu nowych przepisów dot. mObywatela. W jego opinii już za kilka lat to mLegitymacja będzie powszechnie stosowaną formą dokumentu.

Adw. Michał Szpakowski wyjaśnił, że CMS to narzędzie umożliwiające tworzenie stron internetowych w oparciu o szablony, bez angażowania programistów. Umożliwia przygotowanie stron dla organów izbowych, komisji, a nawet na potrzeby poszczególnych wydarzeń organizowanych w Izbach. Poinformował również o zaawansowanych pracach nad nowymi wersjami stron internetowych organów adwokatury i jednostek pomocniczych, które zostaną wprowadzone wraz z nową wyszukiwarką przepisów samorządowych.

Adw. Przemysław Rosati raz jeszcze zaapelował do dziekanów o konsekwentne działania przy implementacji narzędzi informatycznych. Zapytał dziekanów, jakie widzą problemy we wdrażaniu przygotowanych rozwiązań. W związku z brakiem dalszych głosów, podziękował za dyskusję w tym punkcie.

Pkt 5

Adw. Przemysław Rosati przypomniał przebieg poprzedniego posiedzenia NRA, na którym omówione zostały wyniki badań przeprowadzonych wśród konsumentów i wśród adwokatów. Na bazie tych wyników Zespół ds. opracowania projektu zmian w kodeksie etyki pod przewodnictwem adw. Przemysława Stęchłego przygotował materiał będący punktem wyjścia do dyskusji o zagadnieniach reklamy i informacji. Poprosił członków Zespołu o referat.

Adw. Przemysław Stęchły przedstawił członków Zespołu i poinformował, że w pierwszej kolejności odbędzie się sprawozdanie dot. przygotowania projektu i przyjętych założeń, a następnie dyskusja. Zastrzegł, że dzisiejsze posiedzenie to jeden z etapów prac nad ostatecznym kształtem zmian.

Adw. Piotr Piesiewicz poinformował, że w pracach nad projektem brali również udział koledzy adwokaci z Irlandii, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami. W Irlandii zabrano samorządowi adwokackiemu możliwość samoregulacji problematyki reklamy i oddano ją w ręce instytucji, która tylko w części składa się z adwokatów. Przypomniał historyczne uwarunkowania dotyczące zakazu reklamy, którego celem była ochrona wartości. Reklama miała nie licować z godnością wykonywania zawodu adwokata i zasadą koleżeństwa. Zaznaczył, że od końca XIX

wieku nie wypracowano definicji reklamy. Do czasu wstąpienia Polski do UE zwyczajowo tę kwestię regulował samorząd adwokacki. Obecnie kluczowe jest jak reklamę, tj. informację handlową, definiują przepisy unijne. Przypomniął, że Polska jako członek UE ma obowiązek implementacji unijnych dyrektyw. Obecny zakaz reklamy jest sprzeczny z unijnym prawem. Zgodnie z zasadą bezpośredniego stosowania prawa unijnego organy powinny taki przepis pomijać lub tak go interpretować, aby był zgodny z prawem unijnym. Musimy wdrożyć do zasad deontologii zawodowej przepisy prawa UE. Jeśli tego nie uczynimy, istnieje ryzyko odebrania samorządowi możliwości regulowania tej materii, na co wskazuje treść pisma Ministerstwa Edukacji i Nauki. Przypomniął, że przepisy ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych dają podstawę proceduralną, natomiast przepisy materialne zostały zawarte w dwóch dyrektywach UE – Dyrektywie o handlu elektronicznym 2000/31/WE i Dyrektywie dotyczącej usług 2006/123/WE. Wskazał, że wyniki przeprowadzonych badań dają podstawę do ograniczania posługiwania się informacją handlową z uwagi na nadrzędny interes publiczny. Z punktu widzenia prawa unijnego reklama rozumiana jest jako usługa, którą odbiera potencjalny klient. Świadczenie tej usługi związane jest ze swobodą działalności gospodarczej. Jediną możliwą drogą działania przy ograniczaniu tej swobody jest postępowanie zgodne z procedurami, które szczegółowo omawiane były na poprzednim posiedzeniu NRA. Wskazał, że Dyrektywa 2006/123/WE dotycząca usług rozbudowała wcześniejszą regulację, a zgodnie z nią państwa unijne mają znieść wszystkie zakazy dotyczące informacji handlowej. Jeśli mają istnieć ograniczenia, to muszą spełniać zasadę proporcjonalności, być niedyskryminacyjne i uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym. Przedstawił definicję informacji handlowej, która odnosi się do treści mających na celu promowanie – bezpośrednio lub pośrednio – towarów, usług lub wizerunku osoby wykonującej zawód regulowany. Pojęcie promocji dotyczy wszystkich form promocji w rozumieniu nauki o marketingu (reklama, sprzedaż osobista, PR, promocja sprzedaży). Te pojęcia mają oparcie w opiniach Komisji Europejskiej i orzecznictwie TSUE – a ten potwierdził, że informacja handlowa to *de facto* promocja w rozumieniu nauki o marketingu. Kluczowy jest wyrok TSUE z 5 kwietnia 2011 roku (C-119/09). Zespół założył, że posługiwanie się pojęciem informacji handlowej będzie jasne dla prawa unijnego, jak i dla prawa polskiego. Możemy je zaadaptować na grunt zasad etyki. Dodał, że radcowie prawni w swoim kodeksie posługują się przyjętym w ich środowisku pojęciem informacji, które zdefiniowali jak informację handlową. W podejmowanych działaniach należy mieć na względzie Dyrektywę 2006/123/WE, zgodnie z którą nie można zabronić żadnej z form promocji, tylko należy ukształtować kryteria dla treści informacji handlowej. Na tym właśnie tle Komisja Europejska zgłosiła zastrzeżenia do regulacji irlandzkich – zamkniętego katalogu treści i środków przekazu, wskazując, że dozwolone jest tylko określenie kryteriów, w oparciu o które adwokaci mogą kształtować informację handlową o swojej działalności.

Omówił szczegółowo przygotowane przez Zespół propozycje brzmienia przepisów kodeksu etyki, wskazując, że zostały one dostosowane do prawa unijnego i wyroku TSUE w oparciu o przedstawione wcześniej założenia. Godność zawodu została ujęta jako kategoria centralna. Znaczenie mają funkcje, które pełnią zasady etyki – edukacyjna, informacyjna i kontrolna. W projekcie wskazano kryteria odnoszące się do kształtowania treści informacji handlowej, a także sposobu jej zamieszczania. Adwokat jest od początku do końca odpowiedzialny za to, w jakim miejscu i w jaki sposób pojawi się ta informacja. Przypomniął, że promocja dotyczy również wizerunku, czyli public relations, co odnosi się do obecności adwokatów w mediach społecznościowych i może mieć znaczenie w praktyce działania pionu dyscyplinarnego. W swojej pracy Zespół miał również na uwadze rozwiązanie przyjęte przez samorząd radców prawnych.

Poinformował, że kolejnym etapem prac będzie przeprowadzenie konsultacji zewnętrznych i wewnętrznych. Oceny przepisów regulacyjnych należy przeprowadzać w sposób obiektywny i niezależny – taką zmianę w ustawie o uznawaniu kwalifikacji zawodowych wprowadzono w lipcu 2022 roku, o czym informowało Ministerstwo Edukacji i Nauki. To oznacza, że inne podmioty mają prawo się wypowiadać, a zatem, że będziemy musieli posłużyć się opiniami ekspertów. Wdrożenie przepisów prawa unijnego w kodeksie etyki to historyczne wyzwanie, które ciąży na wszystkich zawodach zaufania publicznego. Zaznaczył, że oprócz odpowiedniego ukształtowania przepisów materialnych, trzeba dołożyć wszelkich starań, aby wypełnić wszystkie niezbędne procedury.

Adw. Przemysław Stęchły wskazał, że zaproponowane przez Zespół uregulowania są szczegółowe i rozbudowane, ale jest to szczególna materia i po raz pierwszy implementujemy prawo europejskie do naszych uregulowań. Nie bez powodu w Zespole pracują osoby pełniące funkcje w pionie dyscyplinarnym. Chodzi o to, aby te przepisy miały zastosowanie w praktyce, gdyż kwestia reklamy będzie przez jakiś czas punktem zapalnym. Poinformował, że w przypadku brzemienia przepisu par. 23a pkt 3 członkowie Zespołu nie mogli dojść do konsensusu, zajmując dwa rozbieżne stanowiska, stąd Członkom NRA przedstawiono dwie alternatywne propozycje.

Adw. Tomasz Krawczyk nawiązując do głosu przedmówcy w sprawie zamieszczania przez adwokatów opinii ich klientów, stwierdził, że powinno to być dozwolone co do zasady, choć z zastrzeżeniami ujętymi w projekcie przedstawionym NRA. W obecnych czasach całkowity zakaz może prowadzić do zarzutu ograniczania wykonywania zawodu w porównaniu z zasadami obowiązującymi radców prawnych. Jeśli ten zakaz by pozostał, to pion dyscyplinarny byłby zmuszony do podjęcia działań na bardzo szeroką skalę, aby egzekwować te przepisy.

Adw. Piotr Piesiewicz dodał, że zaproponowane przez Zespół kryteria są dość restrykcyjne.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za prezentację i otworzył dyskusję.

Adw. Rafał Dębowski poprosił o przesłanie Członkom NRA prezentacji badań, które były przedstawiane na posiedzeniu NRA w Toruniu, jak również prezentacji z dzisiejszego posiedzenia. Złożył wniosek formalny o przeniesienie dyskusji na kolejne posiedzenie, aby Członkowie NRA mogli się zapoznać ze wszystkimi materiałami.

Adw. Przemysław Rosati zaznaczył, że dziś NRA nie będzie podejmować uchwały, a przebieg dyskusji może mieć znaczenie dla dalszych prac. Przypomniał, że NRA na posiedzeniu w Toruniu przyjęła dalszy tryb procedowania.

Adw. Rafał Dębowski uzasadniając wniosek stwierdził, że projekt zmian w kodeksie etyki wymaga uzasadnienia. Możemy dyskutować, ale żeby dyskusja miała pełny i konstruktywny charakter, to musimy być do niej przygotowani.

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że sporządzenie uzasadnienia do projektu nastąpi po zakończeniu konsultacji.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański poprosił o udostępnienie pisma z Ministerstwa Sprawiedliwości, o którym w swoim referacie wspomniał adw. Piotr Piesiewicz.

Adw. Tomasz Krawczyk wyjaśnił, że chodziło o pismo z Ministerstwa Edukacji i Nauki, które było omawiane podczas posiedzenia NRA w Toruniu.

Adw. Piotr Dobrołowicz stwierdził, że jest zbyt wcześnie na to, aby skierować projekt w tym kształcie do konsultacji. Najpierw NRA powinna zapoznać się szczegółowo z propozycjami i uzasadnieniem do nich.

Adw. Przemysław Rosati przypomniał, że procedura postępowania została przyjęta przez NRA w listopadzie 2022 roku i działania są prowadzone zgodnie z nią. Jeśli adw. Rafał Dębowski podtrzyma swój wniosek, zostanie on poddany pod głosowanie. Zaznaczył, że na

dzisiejszym posiedzeniu dyskusja ma zostać dopiero otwarta, a zamknięta zostanie po uzgodnieniu treści projektu w ramach konsultacji. Po dzisiejszej dyskusji zdecydujemy, czy zwołać kolejne posiedzenie NRA, czy upoważnić Prezydium NRA do wprowadzenia zmian w projekcie i sporządzenia uzasadnienia. Projekt z uzasadnieniem zostanie poddany konsultacjom zewnętrznym i wewnętrznym, a następnie wróci do decyzji NRA. Zapytał adw. Rafała Dębowskiego, czy podtrzymuje wniosek formalny.

Adw. Rafał Dębowski podtrzymał wniosek o odroczenie dyskusji, rozesłanie wszystkich materiałów i wprowadzenie punktu do porządku kolejnego posiedzenia. Stwierdził, że weryfikacji muszą zostać poddane informacje dotyczące implementacji przepisów, które stoją w sprzeczności z informacjami podawanymi w zeszłej kadencji.

Adw. Przemysław Rosati poddał wniosek adw. Rafała Dębowskiego pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 10

Przeciw: 21

Wstrzymało się: 2

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że wniosek nie został przyjęty. Poprosił o kontynuację dyskusji.

Adw. Henryk Stabla zgłosił uwagę do par. 23a ust. 3 ppkt c i zapytał, dlaczego informacja handlowa nie może odnosić się do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. To niszowy rynek, wymagający dużej znajomości rzeczy i doświadczenia, a wyłączenie tej sfery nie jest uzasadnione. Odniósł się do propozycji par. 23b ust. 2, która brzmi: „Adwokat może informować o świadczonej pomocy w ramach ofert składanych w postępowaniach o charakterze przetargów lub konkursów wyłącznie za zgodą klienta i jeżeli wymagają tego przepisy prawa” i zauważył, że cały system przetargów oparty jest m.in. na rekomendacjach i opiniach, a wymóg uzyskiwania zgody od klienta nie jest uzasadniony. Zgłosił również zastrzeżenia do par. 23b ust. 3 i wskazał, że przepis w zaproponowanym brzmieniu może zablokować adwokatom możliwość udziału w przetargach, jeśli kancelaria przystępuje do nich w ramach konsorcjum z liderem.

Adw. Piotr Piesiewicz stwierdził, że Zespół jest skłonny do usunięcia z projektu propozycji dotyczących ubezpieczeń społecznych oraz wymogu zgody klienta w przetargach. Intencją było zabezpieczenie interesów klienta, ale być może to zbyt daleko posunięte obostrzenia. W par. 23b ust. 3 chodziło oczywiście o tzw. naganiaczy. Stwierdził, że działanie w ramach konsorcjum adwokackiego lub adwokacko-radcowskiego nie byłoby niezgodne z godnością zawodu, ale Zespół rozważy zapis w innej treści.

Adw. Bartosz Przeciechowski stwierdził, że wprowadzenie zmian w tym zakresie jest nieuniknione. Stwierdził, że generalny zakaz reklamy powinien zostać zmieniony na generalne dopuszczenie – oczywiście z ograniczeniami. Stwierdził, że przyjęcie myślenia wartościami jest trafne, podobnie jak ocena działań radców prawnych przy zmianie ich zasad etyki w 2007 roku. Krytycznie odniósł się do użytego w projekcie Zespołu sformułowania „informacja handlowa”. Przeniesienie definicji z dyrektyw unijnych jest zrozumiałe, ale nie jest niezbędne. Użycie słowa „informacja” byłoby tak samo skuteczne. Zwrócił uwagę na pewne niekonsekwencje w przedstawionym projekcie, który jest również zbyt kazuistyczny. Projekt wymaga bardziej syntetycznego ujęcia i uniknięcia powtórzeń. Co do zasady brakuje mu również ogólnego stwierdzenia, że informowanie nie może uchybiać przepisom prawa, dobrym obyczajom oraz zasadom etyki i godności zawodu. Stwierdził, że orzeczenie TSUE dotyczące niedopuszczalności generalnego zakazu wszelkiej akwizycji nie może zostać wprost przełożone na nasze realia.

Akwizycja jako forma informowania o działalności to bardzo poważna zmiana i nie powinna zostać przyjęta w ogólny sposób.

Adw. Piotr Piesiewicz stwierdził, że rozumie zastrzeżenia do pojęcia „informacja handlowa”. Pojęciem reklamy posługujemy się od XIX wieku, nie możemy go jednak zastosować, a pojęcie „informacja” może prowadzić do nieprawdopodobnych komplikacji, gdyż orzecznictwo Sądu Najwyższego rozróżnia oba pojęcia. Z tej przyczyny Zespół zaproponował „informację handlową”, której definicja funkcjonuje w dokumentach prawnych i w orzecznictwie. Zaproponował, że Zespół popracuje nad bardziej syntetyczną treścią przepisów, których uzupełnieniem będzie uzasadnienie do projektu. Zgodził się z uwagami przedmówcy dotyczącymi akwizycji, wyjaśniając, że Zespół zaproponował rozwiązanie podobne do rozwiązań funkcjonujących w innych krajach w związku z orzeczeniem TSUE.

Adw. Bartosz Przeciechowski stwierdził, że mimo że z kodeksu etyki radców prawnych zniknęło pojęcie reklamy, to Sąd Najwyższy nadal ma możliwość interpretacji, co jest dozwoloną informacją, a co zakazaną reklamą. Sądy będą wiedziały, kiedy adwokat wykroczy poza dopuszczalną informacją.

Adw. Piotr Piesiewicz wskazał, że radcowie prawni wprowadzili pojęcie informacji, gdyż ten termin utrwalił się już w ich środowisku.

Adw. Anisa Gnacikowska zwróciła uwagę, że adwokaci nie mają monopolu na żadne usługi, a konkurują na coraz bardziej agresywnym rynku z podmiotami działającymi bez żadnych ograniczeń. Opowiedziała się za tym, aby odwrócić przepisy i dozwolnić możliwość reklamy – oczywiście z ograniczeniami właściwymi dla zawodu zaufania publicznego i wartości od lat wpisanych w nasz zawód. Wyraziła wątpliwości, czy w kodeksie etyki powinny znaleźć się tak kazuistyczne zapisy, proponując, aby szczegółowe rozwiązania zostały przeniesione do regulaminu wykonywania zawodu. Być może zaproponowane zapisy ułatwią pracę pionowi dyscyplinarnemu, ale bardziej ogólny przepis umożliwi interpretację w różnych sytuacjach – nie jesteśmy dziś w stanie wyobrazić sobie, jakie formy promocji będą możliwe za 10 lat. Poprosiła o przesłanie wszystkich prezentacji oraz innych materiałów, które Zespół uzna za przydatne do dalszej dyskusji. Podziękowała za pokazanie zupełnie nowej perspektywy, choć ma wątpliwości, czy właściwym było przyjęcie, że obowiązuje nas procedura konsultacji zewnętrznych. Oznacza to oddanie podmiotom trzecim możliwości dyskusji na temat zasad wykonywania naszego zawodu. Zaaapelowała do NRA i jej Prezydium, aby głęboko zastanowić się nad konsekwencjami takiego działania. Czy w innych krajach samorządy rzeczywiście stosują taką procedurę?

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że zasady procedowania wynikają z przepisów i zostały już przyjęte przez NRA.

Adw. Ewa Krasowska podziękowała Zespołowi za pracę, wskazując, że przyjęcie godności zawodu jako centralnej kategorii ułatwi działanie rzecznikom dyscyplinarnym. Wydaje się, że przepisy muszą być jasne i przejrzyste, aby interpretacja nie była dowolna. Dotychczasowe przepisy powodują, że ten sam czyn w różnych Izbach jest różnie oceniany. Zapytała, kiedy projekt trafi do wewnętrznych konsultacji. Widzi bowiem konieczność przeprowadzenia pogłębionej dyskusji w gronie rzeczników dyscyplinarnych podczas stacjonarnej konferencji. Zauważyła, że na jej organizację konieczne jest zabezpieczenie odpowiednich środków w budżecie RDA.

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że NRA przeznaczy odpowiednie środki na realizację celów pionu dyscyplinarnego.

Adw. Andrzej Malicki przypomniał wcześniejsze dyskusje dotyczące reklamy w środowisku adwokackim. W Prawie o adwokaturze mowa jest nie o sprzedawaniu usług, ale o świadczeniu pomocy prawnej. To ma znaczenie jurydyczne i normatywne. Znaczenie ma

również tradycja tego zawodu. Zwrócił uwagę, że proponowane zmiany w swym kierunku są potrzebne, natomiast trzeba zastanowić się nad sformułowaniami i potrzebą ogólności. Przypomniał prace komisji ds. etyki zawodowej poprzednich kadencji, w których brał czynny udział. Wówczas brzmienie kodeksu oparliśmy o pewne wartości, a nie o wyrazy. Zasada wprowadzenia wolnego rynku i konkurencji będzie tworzyła kolizje w wartościach i to nie może ująć uwadze NRA. Nie możemy uchylać propozycji będących wprost implementacją przepisów dyrektywy, a bardziej adjustować je do sytuacji adwokata. Odniósł się do poszczególnych propozycji, proponując, aby w par. 23 pkt 2 wprowadzić sformułowanie „informowanie o wykonywanym zawodzie” oraz wykreślić z par. 23 pkt 3 podpunkty od d) do m). Wskazał na zadania pionu dyscyplinarnego, zaznaczając, że normy mają mieć ogólny charakter, gdyż nie jesteśmy w stanie przewidzieć każdego przypadku. Przykłady mogą znaleźć się w uzasadnieniu lub w komentarzu. Odniósł się do treści par. 23a pkt 2 i zaproponował, aby adwokat ponosił odpowiedzialność za informacje publikowane przez osoby trzecie, tylko jeśli miał z tym związek. Opowiedział się również za alternatywnym brzmieniem par. 23a pkt 3. Wyraził uznanie dla pracy Zespołu, bo z doświadczenia wie, ile jej trzeba włożyć w przygotowanie konkretnych propozycji. Zmiana musi zostać wprowadzona ze wskazaniem, że reklama i informacja handlowa jest możliwa, o ile nie uchybia godności zawodu.

Adw. Piotr Piesiewicz wskazał, że intencją Zespołu było ułatwienie pracy pionu dyscyplinarnego. Przypomniał, że do lat 60-tych w ogóle nie było spisanych zasad etyki i toczono debaty, czy to w ogóle czynić. Stwierdził, że przełożenie niektórych przepisów do regulaminu to nietrafiony pomysł, bo w regulaminie mają znaleźć się kwestie techniczne, a kwestie związane z odpowiedzialnością dyscyplinarną powinny znajdować się w zasadach etyki, co wynika również z prawa unijnego.

Adw. Bartłomiej Piotrowski odniósł się do propozycji par. 23a pkt 3c i zapytał, dlaczego informacja handlowa adwokata może zawierać odniesienia do innych prowadzonych przez niego spraw, jeśli dotyczy spraw frankowych, ale nie może, jeśli dotyczy spraw karnych czy karno-skarbowych. Stwierdził, że informacje w każdym przypadku powinny czynić zadość zasadom etyki i nie uchybiać tajemnicy zawodowej. Albo te zasady będą dotyczyły wszystkich spraw, albo w ogóle nie powinny zostać wprowadzone.

Adw. Piotr Piesiewicz stwierdził, że w tym paragrafie wskazano sprawy o sensytywnym charakterze. Zespół przeanalizuje podniesione zastrzeżenie i przedstawi stanowisko.

Adw. Bartosz Tiutiunik stwierdził, że przykłady spraw sensytywnych można mnożyć i poddał pod rozagę, czy nie powinna rozstrzygać w tym zakresie zgoda klienta.

Adw. Ryszard Kalisz stwierdził, że w projekcie musi zostać sprecyzowane, co to znaczy, że adwokat nie może być ambasadorem marki. A co z inicjatywami społecznymi i charytatywnymi, w które angażują się adwokaci? Zostawienie zapisu w zaproponowanym brzmieniu sprawi, że taka działalność będzie niemożliwa. Jeśli chodzi o marki komercyjne, to przedsiębiorstwa często prowadzą akcje społeczne. Promocja pewnych działań obywatelskich i społecznych musi zostać uwzględniana. Zwrócił się do Zespołu o pochylenie się nad tą sprawą.

Adw. Piotr Piesiewicz wyjaśnił, że przepis dotyczy działań komercyjnych podmiotów trzecich. Działalność charytatywna z pewnością nie będzie przedmiotem ścigania przez organa dyscyplinarne.

Adw. Ryszard Kalisz stwierdził, że te przepisy muszą zostać sformułowane jednoznacznie. Ma to znaczenie szczególnie dla młodych adwokatów przy podejmowaniu decyzji w konkretnych sytuacjach.

Adw. Piotr Piesiewicz przypomniał, że kwestią centralną jest godność zawodu, a doprecyzowanie w przywołanym zakresie może znaleźć się w uzasadnieniu.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański podziękował Zespołowi za olbrzymi wkład pracy. Stwierdził, że jako argumentu za przeprowadzaniem zmian nie można używać stwierdzenia, że trzeba zalegalizować istniejącą praktykę, bo to żadne uzasadnienie z punktu widzenia etyki. Stwierdził, że nie można zakładać, że wszyscy adwokaci będą mieli wycucie deontologiczne i etyczne. Zgodził się ze stanowiskiem adw. Ewy Krasowskiej i opowiedział się za zamieszczeniem w przepisach czytelnych wskazówek dotyczących niedozwolonych zachowań. Odniósł się do proponowanej treści par. 23 ust. 1, w którym wskazano, że informacja handlowa jest możliwa, ale „pod warunkiem”. To nie wywołuje efektu mrozącego, ale daje wskazówkę, że przy informowaniu adwokat musi mieć na uwadze konkretne kwestie. Język to nie tylko semantyka, ale i emocje. Nie ukrywa, że obawiał się propozycji zbytnej liberalizacji przepisów, co jednak nie nastąpiło. Wskazał na projekt treści par. 23b ust. 1, zgodnie z którym adwokat może bezpośrednio składać propozycję świadczenia pomocy prawnej. Nie zna prawa europejskiego i nie ma empirycznych danych, ale z jego kontaktów z adwokatami z USA i Kanady wynika, że oni bardzo ostrożnie podchodzą do takiej formy działania. Ich orzecznictwo dyscyplinarne jest bardzo ostre, jeśli ktoś oferuje usługi w szpitalach lub na posterunkach policji. W Polsce też zdarzały takie przypadki, jednak nikogo nie wydalono z Adwokatury. Przytoczył kilka przykładów dotyczących patologicznych sytuacji. Stwierdził, że przepis w zaproponowanej redakcji jest nazbyt odważny i może doprowadzić do niebezpiecznej praktyki.

Adw. Piotr Piesiewicz wskazał, że akwizycja, jak i inne formy informacji handlowej, musi spełniać wszystkie wskazane wymogi, m.in. wymóg odpowiedniego miejsca. Akwizycja w zakładach pogrzebowych czy szpitalach jest oczywiście wykluczona.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański zapytał Zespół o ocenę takiego zachowania jak wysyłanie oferty do rodzin osób poszkodowanych w katastrofie kolejowej.

Adw. Piotr Piesiewicz odparł, że byłoby to sprzeczne z zasadami etyki.

Adw. Tomasz Krawczyk zapewnił, że w jego wypowiedzi nie było mowy o formalnej legalizacji niewłaściwych zachowań z uwagi na ich powszechne występowanie. Przypomniął, że jego wypowiedź dotyczyła różnych stanowisk członków Zespołu dotyczących komunikowania przez adwokatów o prowadzonych sprawach. W projekcie przedstawiono dwie alternatywne propozycje. Kontekstem dla dyskusji było stwierdzenie, że wartości zmieniają się na przestrzeni lat i to, co kilkadziesiąt lat temu uznawane było za niedopuszczalne nie jest teraz tak oceniane.

Adw. Andrzej Tomaszek przyłączył się do gratulacji dla Zespołu za wykonaną pracę. Przekonują go głosy twierdzące, że wadą projektu jest zbyt duża kazuistyka. Być może lepszym rozwiązaniem byłyby normy ogólne i wskazanie kilku przykładów w uzasadnieniu. Wyraził obawy dotyczące jednolitości orzecznictwa dyscyplinarnego w skali kraju. Odniósł się do propozycji par. 23a pkt 5 mówiącej o wskazywaniu przez adwokata preferowanych dziedzin prawa, ale bez tytułowania się specjalistą. Ten zapis może w przyszłości zamknąć drogę dla procedur autoryzujących specjalizację, co może być ze szkodą dla Adwokatury. Obawia się również pola dla nadużyć. Z rezerwą odniósł się również do propozycji par. 23b pkt 4 i przyzwolenia na podawanie wysokości ubezpieczenia OC – może to doprowadzić do konkurencji między adwokatami na tym polu. Zaproponował, aby te informacje były podawane tylko na życzenie klienta lub jeśli wymagają tego warunki przetargu.

Adw. Piotr Piesiewicz zgodził się z propozycją wykreślenia zapisu o zakazie tytułowania się specjalistą. W środowisku wciąż toczy się dyskusja o specjalizacjach. Przytoczył przykład z Niemiec dotyczący nadużyć przy tytułowaniu się specjalistą. Zgodził się również z uwagą dotyczącą wysokości ubezpieczenia.

Adw. Marek Mikołajczyk stwierdził, że z problemem reklamy zmagamy się od długiego czasu, a adwokaci chcą wiedzieć, jaki jest pomysł na reklamę i informację. W swojej wypowiedzi

będzie posługiwał się pojęciem „reklama”. Przypomniał, że w poprzedniej kadencji pracowaliśmy nad wprowadzeniem do kodeksu tego pojęcia, ale problemem była sama definicja. Praca Zespołu zasługuje na akceptację, ale problem z definicją wciąż pozostał. Osobiście doliczył się 5 różnych definicji reklamy w polskim prawie. Na nasz użytek definicja ta musi być wyraźna i szczelna. Zdefiniowanie informacji handlowej w projekcie nie spełnia tego założenia, na co przytoczył przykłady. Odniósł się również do propozycji par. 23a pkt 3 lit. b i zapytał, co to znaczy „wyolbrzymiać” rolę adwokata w informacji o świadczonej pomocy. Jest to zbyt nieostre pojęcie, które będzie powodowało kontrowersje. Opowiedział się za zdefiniowaniem, czym jest reklama – wówczas wszystko pozostałe nie będzie reklamą.

Adw. Piotr Piesiewicz nie zgodził się z przedmówcą. Przyjęta przez Zespół konstrukcja jest poprawna, bo zgodnie z unijnymi dokumentami musimy dozwolnić na korzystanie z informacji handlowej. Dozwalamy ją co do zasady, mówimy czym jest, a potem wskazujemy kryteria ograniczające. Zgodnie z opinią KE to jest poprawne ukształtowanie kryteriów dla informacji handlowej adwokatów. Definicją informacji handlowej jest promowanie pośrednie i bezpośrednie, a to odnosi się do wszelkich form promocji, jak o tym mówią przepisy i nauka o marketingu.

Adw. Stefan Salamon podziękował Zespołowi za pracę przy przygotowaniu projektu. Z dyskusji wynika, że niektórych razi sformułowanie „informacja handlowa”. Zaproponował, aby zastąpić je sformułowaniem „informacja o działalności zawodowej”. W par. 23 ust. 3 wskazano, jakie informacje są niedozwolone. To bardzo ważne dla młodych adwokatów, którzy mają wątpliwości. W przepisie użyto określenia „w szczególności”, co oznacza, że w razie potrzeby pion dyscyplinarny oceni i inne przypadki. Zaproponowany zapis powinien pozostać, również dla potrzeb pionu dyscyplinarnego.

Adw. Piotr Piesiewicz stwierdził, że po kilku latach przyzwyczaimy się do pojęcia „informacja handlowa”, którego pozostawienie bardzo ułatwi pracę i ocenę zgodności przepisów z prawem UE. Wprowadzanie nowych pojęć może wywołać chaos terminologiczny. W orzecznictwie informacja o działalności jest odróżniana od reklamy.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za głosy w dyskusji. Zaproponował, aby do 25 stycznia br. Członkowie NRA nadsyłali uwagi na piśmie do projektu. Na bazie tych uwag i przebiegu dzisiejszej dyskusji Prezydium NRA we współpracy z Zespołem sporządzi projekt uchwały. Zapewnił, że jeśli te uwagi będą wymagały decyzji całej NRA, zostanie zwołane posiedzenie celem podjęcia punktowych decyzji. Projekt następnie zostanie uzupełniony o uzasadnienie i skierowany do konsultacji wewnętrznych i zewnętrznych. Po zakończeniu konsultacji Zespół otrzyma wszystkie uwagi celem ich ew. wprowadzenia do projektu i zaprezentowania NRA do ostatecznej decyzji.

Adw. Bartosz Przeciechowski poprosił o wcześniejsze udostępnienie protokołu z tej części posiedzenia.

Adw. Anisa Gnacikowska przyłączyła się do tego wniosku, zaznaczając również, że to NRA powinna zatwierdzić dokument do dalszych konsultacji.

Odbyła się krótka dyskusja dotycząca dalszego procedowania.

Adw. Przemysław Rosati po dyskusji zaproponował następujący zapis w protokole: „Naczelna Rada Adwokacka postanawia: zebrać w terminie do 25 stycznia br. od Członków NRA uwagi w formie elektronicznej lub pisemnej oraz upoważnić Prezydium NRA do sporządzenia projektu uchwały na bazie zgłoszonych uwag i przebiegu dyskusji z dzisiejszego posiedzenia oraz do sporządzenia uzasadnienia do tego projektu. W następnym kroku projekt z uzasadnieniem

zostanie skierowany do konsultacji zewnętrznych i wewnętrznych”. Zapytał, czy ktoś się sprzeciwia tej propozycji.

Adw. Anisa Gnacikowska zgłosiła sprzeciw.

Adw. Przemysław Rosati w związku ze zgłoszonym sprzeciwem, poddał propozycję pod głosowanie. Zaznaczył, że jeśli Prezydium NRA uzna to za konieczne, to zostanie zwołane nadzwyczajne posiedzenie NRA.

Głosowanie:

Za: 23

Przeciw: 2

Wstrzymało się: 3

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że NRA przyjęła zaproponowany tryb procedowania.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował, aby punkty 6-8, ujęte w porządku obrad do omówienia 13 stycznia br., zostały omówione 14 stycznia br. Zarządził przerwę w obradach, które zostaną wznowione 14 stycznia 2023 roku o godz. 9:30.

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej 14 stycznia 2023 roku

Adw. Przemysław Rosati wznowił obrady posiedzenia plenarnego NRA.

Pkt 6 i 7

Adw. Przemysław Barchan poinformował, że prace nad przygotowaniem *Dobrych praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i w pracy adwokata* rozpoczęły się w grudniu 2021 roku i trwały przez prawie cały 2022 rok, następnie projekt został przedstawiony Prezydium NRA, które zdecydowało o przekazaniu go na dzisiejsze posiedzenie. Zreferował szczegóły, wskazując, że projekt powstawał we współpracy ze specjalistami z Politechniki Warszawskiej i Departamentu Cyberbezpieczeństwa KRPM. We wrześniu i październiku 2022 roku przeprowadzone zostały również konsultacje środowiskowe. Zgłoszone w ich trakcie uwagi miały różny charakter – od ogólnych do punktowych, a te merytorycznie zasadne zostały uwzględnione. Wskazał, że opracowany dokument nie ma wiążącego charakteru, m.in. z uwagi na niski poziom świadomości o cyberbezpieczeństwie. To zbiór dobrych praktyk i zaleceń dla adwokatów w codziennej pracy. Nie oznacza to jednak, że kancelarie i poszczególni adwokaci nie ponoszą odpowiedzialności za zaniedbania bezpieczeństwa w sferze cyfrowej. Omówił strukturę dokumentu, którego adresatami są wszyscy członkowie samorządu z rozróżnieniem formy wykonywania zawodu i wielkości kancelarii. Instytut LegalTech uznał, że dla członków samorządu najbardziej przydatne będzie przygotowanie dokumentu z podziałem na określone narzędzia elektroniczne, aby każdy łatwo mógł przyporządkować do nich poszczególne zalecenia. Z uwagi na bardzo krótki tzw. cykl technologiczny, ten dokument musi mieć charakter poglądowy i być okresowo analizowany i aktualizowany. Dodał, że podobne dokumenty obowiązują na razie w niewielu krajach, choć w

2018 roku IBA opracowała wytyczne dotyczące cyberbezpieczeństwa. Konsultacje pokazały, że odbiór w środowisku był pozytywny. Część kolegów oczekiwała co prawda konkretnych wytycznych do poszczególnych narzędzi, ale z uwagi na ciągłe zmiany technologiczne nie jest to możliwe ani wskazane.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i zapytał, czy są pytania.

Adw. Bartłomiej Piotrowski poprosił o wyjaśnienie pkt. 3.16 dotyczącego korzystania z usług, których abonentem nie jest kancelaria.

Adw. Przemysław Barchan wyjaśnił, że w przypadku indywidualnej praktyki adwokackiej umowy powinny być zawierane w ramach działalności gospodarczej, tak aby również operator miał informację, że nie jest to usługa konsumencka.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję.

Pkt 8

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie przyjęcia *Dobrych praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata*. Przypomniął, że są to na razie rekomendacje, choć w przyszłości NRA zdecyduje, czy te zasady mają być egzekwowane przez wizytatorów i pion dyscyplinarny. Zaznaczył, że standard narzędzi dostępnych w ramach „Cyfrowej Kancelarii” będzie odpowiadał przyjętym przez NRA wytycznym. W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 38

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Dobrych praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata” (uchwała nr 86/2023 – w załączeniu).

Pkt 9

Adw. Ewa Krasowska poinformowała, że 3 grudnia 2022 roku w siedzibie NRA w Warszawie odbyło się spotkanie rzeczników izbowych i jej zastępców, podczas którego omówione zostały bieżące problemy, przeprowadzono szkolenie dot. formułowania zarzutów i przegląd orzecznictwa. Wskazała na konieczność regularnego organizowania takich spotkań. Przedstawiła dane statystyczne dotyczące pracy jej referatu w 2022 roku, do którego wpłynęło prawie 4 000 pism różnego typu. Poinformowała, że 144 sprawy dotyczyły członków organów izbowych, a 155 dotyczyło pozostałych członków Adwokatury. Odbyły się 44 sesje WSD z udziałem rzeczników. Zwróciła uwagę na znaczący nakład pracy wykonywanej przez jej biuro. Wpływają również skargi na szybkość postępowań. Przypomniała swój apel do dziekanów o zapraszanie rzeczników izbowych na posiedzenia ORA, aby przedstawiali sprawozdania z bieżących prac. Przypomniała, że zgodnie z wolą NRA ani ona, ani jej Zastępcy nie uczestniczą w rozprawach przed Izbą Odpowiedzialności Zawodowej SN. Rozprawy są jednak wyznaczane. Wczoraj Sejm uchwalił ustawę o Sądzie Najwyższym, zgodnie z którą postępowania dyscyplinarne sędziów mają zostać przeniesione do NSA. Sprawy adwokackie pozostaną jednak w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Zwróciła uwagę, że środowisko sędziowskie nie zajęło

stanowiska wspierającego Adwokaturę, również międzynarodowe organizacje prawnicze nie wzięły nas w obronę, choć różnicowanie przedstawicieli zawodów prawniczych nie jest uzasadnione. Zachęciła wszystkich do zapoznania się z wystąpieniem Prezesa NRA podczas posiedzenia sejmowej komisji w sprawie ustawy o SN. Była to godna obrona naszego stanowiska, a głos Prezesa NRA wywołał dyskusję na posiedzeniu i został zauważony w mediach. Przypomniała również wystąpienie Prezesa NRA do premiera. Zwróciła uwagę, że sam rząd przyznaje, że Izba Odpowiedzialności Zawodowej to nie sąd. Nie wydaje jej się stosowne uczestniczenie w rozprawach przed tą izbą. Dodała, że SN rozpoznaje większość spraw na posiedzeniach niejawnych, zatem udział RDA jest zupełnie pomijany.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat. Wskazał, że Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych zwrócił w opinii do projektu ustawy o Sądzie Najwyższym uwagę na konieczność jednolitego traktowania postępowań dyscyplinarnych przedstawicieli wszystkich zawodów prawniczych. Przekazanie spraw dyscyplinarnych sędziów do NSA nastąpi z naruszeniem przepisów Konstytucji RP. Przypomniął, że w swoich wystąpieniach kilkakrotnie wskazywał, że sprawy dyscyplinarne powinny zostać przekazane do Izby Karnej Sądu Najwyższego. Zwracał również uwagę, że rozdzielenie spraw dotyczących sędziów od innych zawodów prawniczych i przekazanie ich do NSA to nieporozumienie – m.in. z uwagi na specyfikę procedury administracyjnej.

Pkt 10

Adw. Jacek Ziobrowski przedstawił sprawozdanie z pracy WSD w 2022 roku – wpłynęło 186 spraw i 39 kasacji. Wszystkie sprawy zostały rozpoznane, jak również sprawy jeszcze z 2021 roku. Łącznie wydano 211 orzeczeń i postanowień. Poinformował, że 5 spraw dotyczyło członków organów samorządowych – orzeczono 1 karę pieniężną, 3 sprawy przekazano do ponownego rozpoznania przez sądy izbowe, pozostałe utrzymano w mocy. Przedstawił szczegółowe statystyki dotyczące rozpoznawania zażaleń od orzeczeń i postanowień sądów izbowych, wskazując, że niestety w 10 przypadkach miało miejsce przedawnienie w części lub całości. Bolączką są również przypadki wydalenia z adwokatury – w 2022 roku taką karę orzeczono w 4 sprawach. Poinformował, że do WSD wpłynęło 39 kasacji. Wydaje się, że część adwokatów wnosi kasacje, mając nadzieję na przedłużenie postępowania i doprowadzenie do przedawnienia. Stwierdził, że jeśli ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym wejdzie w życie, to z naruszeniem przepisów Konstytucji RP. Sprawy dyscyplinarne sędziów zostaną przekazane do NSA, jednak sprawy dyscyplinarne adwokatów pozostaną w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Przypomniął, że WSD kieruje wszystkie kasacje do Izby Karnej SN, choć wiadomym jest, że są one przekazywane do IOZ, która nie jest sądem z powodu uchybień we wskazywaniu osób rozpoznających sprawy w tej Izbie. To rodzi poważne problemy z wykonaniem prawomocnych orzeczeń. Stwierdził, że trzeba podjąć decyzję w tej sprawie, nawet jeśli miałyby być bolesna.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat. Poinformował o podjęciu prac nad przygotowaniem modułu postępowań dyscyplinarnych. Poinformował o powołaniu zespołu roboczego w składzie: adw. Jarosław Dawid, Agnieszka Helsztyńska, Ewa Krasowska, Tomasz Krawczyk, Przemysław Stęchły i Piotr Zięba. Zespół zdefiniuje potrzeby i problemy oraz określi zakres prac, które będą realizowane w ciągu najbliższych miesięcy. Mamy nadzieję w tym czasie przygotować produkt do późniejszego obowiązkowego wdrożenia we wszystkich Izbach. Choć nie mamy wpływu na rozwiązania legislacyjne, to w ramach pracy samorządowej wszelkie procedury będą cyfryzowane, aby przyspieszyć postępowania.

Adw. Przemysław Rosati poprosił adw. Bartosza Tiutiunika o referat w sprawie sprawozdania z pracy NRA w 2022 roku i informację o wykonaniu planu pracy przyjętego przez NRA uchwałą nr 39/2022 z 15 stycznia 2022 r. Podziękował wszystkim Członkom NRA, jak również Przewodniczącym i członkom komisji i innych jednostek za podejmowane działania i owocną współpracę w minionym roku. Podziękował również Członkom Prezydium NRA za wyteżoną pracę samorządową. W 2022 roku odbyło się 10 posiedzeń NRA i 39 posiedzeń Prezydium NRA.

Adw. Bartosz Tiutiunik przypomniał, że każdy Członek NRA otrzymał sprawozdanie z prac NRA i jej Prezydium w formie dokumentu wraz ze sprawozdaniami złożonymi przez wszystkie jednostki działające przy NRA. Przedstawił prezentację, w ramach której omówił najważniejsze działania i inicjatywy zrealizowane w 2022 roku przez NRA i jej Prezydium, dotyczące obszarów takich, jak: powołanie Fundacji Adwokatury, informatyzacja Adwokatury, informatyzacja wymiaru sprawiedliwości i funkcjonowanie portalu informacyjnego sądów powszechnych, działania w sprawie wysokości stawek z urzędu i zasad ich wypłacania, kontakty z jednostkami penitencjarnymi celem wypracowania standardów widzeń adwokackich, ochrona tajemnicy adwokackiej, działania wspierające codzienną praktykę wykonywania zawodu, działalność publiczna Adwokatury, współpraca z innymi zawodami zaufania publicznego i środowiskami prawniczymi, współpraca z innymi instytucjami – uczelniami wyższymi, wydawnictwami prawniczymi, organizacjami społecznymi i stowarzyszeniem studenckim, działania pomocowe na rzecz Ukrainek i Ukraińców, działania legislacyjne, w tym projekt ustawy regulującej świadczenie pomocy prawnej w Polsce, inicjatywy wspierające szkolenie aplikantów adwokackich, system grupowego ubezpieczenia OC dla adwokatów.

Adw. Bartosz Grohman przedstawił sprawozdanie w części dotyczącej działalności międzynarodowej Adwokatury. Przypomniał, że NRA jest członkiem 4 międzynarodowych organizacji prawniczych (CCBE, IBA, UIA, FBE), jak również prowadzi współpracę bilateralną z adwokatami z innych krajów europejskich, np. z Francji. Zwrócił uwagę na istotną rolę komunikacji wewnętrznej i informowania adwokatów o różnych inicjatywach, także o możliwości korzystania z międzynarodowych szkoleń i stażów. Zwrócił uwagę na znaczącą ilość pracy związanej z aktywnością zagraniczną NRA, dziękując wszystkim współpracownikom, a w szczególności adw. Wojciechowi Bagińskiemu, adw. Natalii Klimie-Piotrowskiej i adw. Małgorzacie Kożuch. Aktywność NRA na tym polu jest dużo większa niż aktywność radców prawnych i jest to zauważane przez władze CCBE. Przypomniał, że dzięki podjętym działaniom polskiej delegacji w CCBE we wrześniu 2023 roku posiedzenie Standing Committee CCBE odbędzie się w Warszawie. Wskazał również, że prace zagraniczne prowadzone się przy jak najmniejszym wykorzystaniu środków z budżetu NRA. Zwrócił również uwagę na zaangażowanie NRA i jej komisji w przygotowanie raportu dla Komisji Europejskiej na temat stanu praworządności w Polsce. Przypomniał również zebranym informacje o najistotniejszych inicjatywach międzynarodowych z udziałem przedstawicieli NRA. Te działania są możliwe dzięki wyteżonej pracy całego zespołu osób, za którą podziękował.

Adw. Ewa Krasowska zapytała, czy możemy podjąć działania na forum CCBE, aby uzyskać od nich wsparcie w sprawie zmian w polskim prawie, m.in. w sprawie adwokackich postępowań dyscyplinarnych. Zaapelowała o podjęcie takich starań.

Adw. Bartosz Grohman wyjaśnił, że gros pracy CCBE odbywa się w komitetach, a ten zajmujący się prawem karnym nie był ostatnio aktywny. Poinformował, że interweniował już w tej sprawie, oczekując podjęcia działań, o których mówiła adw. Ewa Krasowska.

Adw. Bartosz Tiutiunik omówił najważniejsze inicjatywy podejmowane przez komisje i innej jednostki działające przy NRA, dziękując Przewodniczącym za pracę i zaangażowanie.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i otworzył dyskusję.

Adw. Stanisław Kłys wskazał, że część członków Adwokatury to osoby e-wykluczone. Przypomniał obchody 80-lecia Adwokatury, które odbyły się w 2003 roku na Zamku Królewskim w Warszawie i zauważył, że obchody jubileuszowe odbywały się od tego czasu co 5 lat, a każde z tych wydarzeń miało swoje znaczenie nie tylko dla naszego środowiska. Naszymi gośćmi była wytworna publiczność, a przyjsie na uroczystości było honorem. Na ten prestiż pracowano latami. Zwrócił uwagę na potrzebę kontynuacji takich działań, jak również konieczność wspierania młodego pokolenia. Oprócz rozległych kontaktów i usprawniania wykonywania zawodu, Adwokatura ma obowiązek dbania o relacje międzyludzkie. Przypomniał koncert zorganizowany przez niego na rzecz pomocy Ukrainie, który odbył się 8 marca 2022 roku w Krakowie oraz przebieg ubiegłorocznych Dni Kultury Adwokatury, w których udział wzięło bardzo dużo młodych adwokatów. W Adwokaturze musi być żywy nurt intelektualny, bo od niego zależy obraz tego kraju. Należy zatem z należytą troską myśleć o kulturze wysokiej, która nie powinna być dłużej degradowana.

Adw. Jerzy Zięba poddał pod rozwałę organizację jubileuszu 105-lecia Odrodzonej Adwokatury Polskiej. To wydarzenie z pewnością miałoby znaczenie zarówno dla budowania wizerunku Adwokatury, jak i wzmacniania tożsamości środowiskowej.

Adw. Przemysław Rosati zapewnił, że Prezydium NRA pamięta o tej rocznicy.

Adw. Stanisław Kłys przypomniał, że w 2020 roku miał zostać zorganizowany koncert w 10-tą rocznicę katastrofy pod Smoleńskiem – ku pamięci naszych Koleżanek i Kolegów, którzy w niej zginęli. Rozmawiał wówczas z przedstawicielami dwóch programów Polskiego Radia o przygotowaniu programu na żywo. Koncert niestety nie odbył się z powodu wybuchu pandemii. Stwierdził, że należy wrócić do tej inicjatywy.

Adw. Andrzej Malicki zaproponował, aby wprowadzić do planu pracy sprawę organizacji uroczystości jubileuszowych. Pamięć to przejaw szacunku dla minionych pokoleń, ale również zacząć działania na przyszłość. Z uznaniem odniósł się do działalności adw. Stanisława Kłysa i zaproponował umożliwienie mu realizacji cennych inicjatyw, oczywiście w ramach możliwości budżetowych NRA.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję. Przedstawił projekt uchwały dotyczącej oceny wykonania planu pracy za 2022 rok. W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 39

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłównie podjęła uchwałę (uchwała nr 87/2023 – w załączeniu).

Pkt 12

Adw. Przemysław Rosati otworzył dyskusję dotyczącą projektu uchwały w sprawie ramowego planu pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na 2023 rok, którą Członkowie NRA otrzymali przed posiedzeniem.

Adw. Bartosz Tiutiunik poinformował, że uchwała została przygotowana w oparciu o plany pracy przedstawione przez wszystkie jednostki działające przy NRA. Zwrócił uwagę, że część ujętych w planie zagadnień stanowi kontynuację działań podjętych w 2022 roku; część dotyczy również wykonania zobowiązań nałożonych na NRA przez Krajowy Zjazd Adwokatury. Omówił szczegółowo wybrane inicjatywy.

Adw. Andrzej Tomaszek zaproponował, aby uzupełnić plan pracy o zagadnienie: „dokonanie przeglądu zasobów archiwalnych Adwokatury Polskiej”. Zwrócił uwagę na potrzebę ochrony cennych zbiorów całej Adwokatury przez bezpowrotną utratą. Pierwszym etapem prac powinno być ustalenie, co posiadają w swoich zasobach NRA i poszczególne Izby. Przypomniał, że w 2022 roku z upoważnienia Prezesa NRA kontaktował się już w tej sprawie z Izbami. Na pytanie, jakie dokumenty są w ich posiadaniu otrzymał odpowiedzi tylko z 9 Izb.

Adw. Przemysław Rosati zauważył, że w planie pracy ujęto zadanie dotyczące stworzenia cyfrowego repozytorium istniejących materiałów archiwalnych.

Adw. Andrzej Tomaszek stwierdził, że to byłby etap końcowy, który musi zostać poprzedzony trwającą kilka miesięcy kwerendą.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował wprowadzenie uzupełnienia do projektu uchwały.

Pkt 13

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały o planie pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2023 uwzględniający poprawkę wprowadzoną w wyniku dyskusji. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 39

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie planu pracy NRA na 2023 rok (uchwała nr 88/2023 – w załączeniu).

Pkt 14

Adw. Henryk Stabla przypomniał, że oprócz materiałów finansowych Członkowie NRA otrzymali dodatkowe wyjaśnienia, w których omówił priorytetowe kierunki działania i wskazał zadania, które miały znaczenie dla kształtu projektu preliminarza budżetowego NRA na 2023 rok. Zwrócił uwagę na najważniejsze pozycje w preliminarzu, w tym pozycję „Inne zadaniowe”, która umożliwi Prezydium NRA bieżące gospodarowanie środkami celem wykonania najistotniejszych zadań. Z uwagi na plany zakupu nieruchomości na rzecz NRA, tegoroczny budżet musi być realizowany wyłącznie z bieżących wpływów. Projekt zakłada zwiększenie wydatków w kilku pozycjach z uwagi na sytuację gospodarczą i poziom inflacji. Podziękował komisjom i innym jednostkom za odpowiedzialne gospodarowanie środkami z budżetu NRA w 2022 roku. Poinformował, że co prawda konieczne będzie sięgnięcie do oszczędności celem zbilansowania wpływów i wydatków, natomiast nie będzie to konieczne w takim stopniu, w którym zakładał to preliminarz.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i otworzył dyskusję.

Adw. Joanna Kaczorowska stwierdziła, że dyskusja jest utrudniona z uwagi na brak informacji o wykonaniu budżetu za 2022 rok. Pozwoliłoby to również na porównanie realnych wydatków poszczególnych komisji w 2022 roku z propozycjami budżetowymi na 2023 rok. Zwróciła uwagę na wysokość budżetu Komisji Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki.

Adw. Bartosz Przeciechowski zauważył, że Wyższa Komisja Rewizyjna analizowała wykonanie zeszłorocznego preliminarza wg stanu na 30 listopada 2022 roku i zapytał, czy dostępne są późniejsze dokumenty.

Adw. Przemysław Rosati odparł, że z przyczyn oczywistych wykonanie za 2022 rok nie jest jeszcze gotowe. Stwierdził, że te informacje stanowią jedynie jedną ze wskazówek przy podejmowaniu decyzji, ale jej nie determinują. Wyjaśnił, że wysokość budżetu Komisji Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki została uzgodniona z Przewodniczącym w czasie posiedzenia Prezydium NRA. Przypomniął, że część inicjatyw w 2022 roku, w tym międzynarodowe forum w Krakowie, została zorganizowana z udziałem środków zewnętrznych i w tym roku również tak będziemy procedować – m.in. przy organizacji konferencji mediacyjnej oraz inicjatywy kulturalnej adw. Andrzeja Malickiego. Zapewnił, że osobiście będzie się angażował w pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych.

Adw. Jacek Ziobrowski wyraził obawy, że zapreliminowana kwota 300 000 zł w budżecie WSD może być niewystarczająca. Przypomniął uchwałę NRA w sprawie zwiększenia wysokości diet samorządowych dla sędziów.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że Prezydium NRA planuje przedyskutować ostateczny kształt uchwały w sprawie diet dla sędziów. Przypomniął również, że Prezydium NRA ma możliwość dokonywania przesunięć między pozycjami preliminarza. Zapewnił, że nie zabraknie środków na pokrycie wydatków związanych z wykonywaniem podstawowych zadań ustawowych.

Adw. Henryk Stabla poinformował, że w ubiegłym roku plan ściągania kosztów dyscyplinarnych został zrealizowany na poziomie 40 000 zł. Wyraził nadzieję, że w tym roku uda się zwiększyć wpływy z tego tytułu i że te środki zasilą budżet pionu dyscyplinarnego w razie potrzeby. Poinformował również, że nie jest możliwe przygotowanie wykonania budżetu za ubiegły rok już w styczniu br.

Adw. Joanna Kaczorowska wskazała, że jako były Skarbnik NRA ma tę świadomość, chciała jednak zwrócić uwagę na pewne sprawy.

Adw. Henryk Stabla wyraził przekonanie, że samorząd musi starać się o środki z innych źródeł przy realizacji niektórych działań. Przypomniął, że w 2022 roku pozyskaliśmy dzięki takim staraniom ok. 100 000 zł.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję.

Pkt 15

Adw. Przemysław Rosati poprosił adw. Sławomira Ciemnego o przedstawienie opinii Wyższej Komisji Rewizyjnej do preliminarza budżetowego na 2023 rok.

Adw. Sławomir Ciemny poinformował, że 19 grudnia 2022 roku WKR podjęła uchwałę, zalecając przyjęcie preliminarza budżetowego NRA na 2023 rok przygotowanego przez Prezydium NRA. Należy odnotować, że jeszcze nigdy w historii nie było takiej sytuacji, aby preliminarz był omawiany tak wcześnie w roku obrachunkowym. Jest to sytuacja ze wszech miar pożądana, gdyż pozwoli uniknąć działania w warunkach prowizorium. Jest to zarazem spełnienie postulatów WKR, dlatego podziękował Prezydium i Skarbnikowi NRA oraz

przewodniczącym wszystkich jednostek za odpowiednio wczesne przygotowanie planów pracy i zapotrzebowania budżetowego. Wskazał, że pokrywanie wydatków tylko z bieżących wpływów jest trudne, ale wyraził nadzieję, że to założenie zostanie zrealizowane. Ten rok może być wyjątkowo trudny z uwagi na warunki zewnętrzne, poziom inflacji i wzrost kosztów działania, którego dziś nie sposób przewidzieć. Zwrócił również uwagę na planowany zakup nowej nieruchomości na potrzeby NRA. Przy realizacji tego przedsięwzięcia trzeba mieć na uwadze zabezpieczenie w odpowiednim stopniu środków na działalność bieżącą. Poinformował, że WKR ocenia preliminarz jako ostrożny i oszczędny. Przypomniał, że to Prezydium jest odpowiedzialne za realizację polityki finansowej NRA i powinno mieć do tego stworzone warunki, stąd wysoka kwota ujęta w pozycji „Inne zadaniowe”. Poinformował, że przedmiotem obrad WKR był również poziom zapotrzebowania finansowego poszczególnych komisji. Wyraził nadzieję, że mimo przyznania mniejszych środków, planowane zadania zostaną zrealizowane. Uwagę WKR zwróciły wydatki w pozycji WSD – w porównaniu do lat poprzednich nastąpił znaczący ich wzrost, a w 2022 roku przekroczenie w tej pozycji. Być może zasadne byłoby wprowadzenie mechanizmu, który bez szkody dla orzekania pozwoliłby zmniejszyć wydatki. Stwierdził, że planowane środki na informatyzację są znaczące, gdyż jest to jeden z priorytetów działań NRA tej kadencji. Wskazał, że WKR dostrzega pierwsze efekty podjętych działań.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za głos i otworzył dyskusję.

Adw. Jacek Ziobrowski nie zgodził się z opinią dotyczącą wykonania budżetu WSD w 2022 roku, wskazując na znane mu liczby. Jego niepokój budzą również propozycje ograniczania diet dla sędziów. Stwierdził, że sprawy „spadające” z wokandy to nie efekt źle prowadzonego postępowania dowodowego, ale niestawiennictwa na rozprawach.

Adw. Andrzej Tomaszek poruszył sprawę organizacji posiedzeń plenarnych NRA poza Warszawą i zapytał, czy ich koszty są dużo wyższe niż koszt organizacji posiedzeń w Warszawie.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że co do zasady posiedzenia organizowane poza Warszawą są tańsze. Zapowiedział, że zostaną przygotowane szczegółowe statystyki. Zwrócił również uwagę, że Adwokatura Polska to nie tylko Warszawa, zatem NRA spotyka się w różnych miejscach.

Adw. Jakub Wende zaproponował, aby upublicznić te informacje, aby odeprzeć zarzuty stawiane przez niektóre osoby. Dodał, że większość Członków NRA jest spoza Warszawy i musi tu przyjechać.

Adw. Przemysław Rosati zgodził się, że takie argumenty są podnoszone przez niektóre osoby. Przypomniał, że wszystkie decyzje finansowe znajdują się w protokołach z posiedzeń Prezydium NRA, które są publikowane na stronie adwokatura.pl.

Adw. Andrzej Tomaszek poprosił o udostępnienie szczegółowych danych przed Zgromadzeniem Izby Adwokackiej w Warszawie.

Adw. Sławomir Ciemny stwierdził, że część posiedzeń NRA może odbywać się w formule online, która generuje najmniej kosztów. Zauważył, że z materiałów, którymi on dysponował wynika, że budżet WSD w 2022 roku został przekroczony o 80 000 zł.

Adw. Anisa Gnacikowska stwierdziła, że posiedzenia NRA stanowią wykonywanie podstawowych funkcji samorządowych i na te nie powinno brakować środków. Przypomniała, że Członkowie NRA co do zasady nie pobierają żadnego wynagrodzenia.

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że rozumie racje stojące za stanowiskiem Przewodniczącego WKR i przypomniał, że nadzwyczajne posiedzenia NRA w 2022 roku odbywały się zdalnie i tak będzie w przyszłości. Zwrócił jednak uwagę, że trudno dyskutować o istotnych tematach, np. etyce adwokackiej, w formie zdalnej. Zapewnił, że Prezydium NRA ma

na uwadze uwagi zgłoszone przez WKR i przypomniał treść uchwały podjętej przez WKR. Podziękował za dyskusję.

Pkt 16

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie przyznania diet samorządowych w 2023 roku. Wysokość diet i mechanizm ich obliczania nie uległ zmianie, natomiast projekt zakłada przekazanie Prezydium NRA decyzji o przyznawaniu diet adwokatom powołanym w skład Referatu Skarg NRA z uwagi na planowane zmiany organizacyjne. W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 36

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie diet samorządowych w 2023 roku (uchwała nr 89/2023 – w załączeniu).

Pkt 17

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały dotyczącej przyjęcia preliminarza budżetowego NRA na 2023 rok. Przypomniał, że projekt uchwały wraz z projektem preliminarza został doręczony Członkom NRA przed posiedzeniem. W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 35

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłośnie podjęła uchwałę o przyjęciu preliminarza budżetowego NRA na 2023 rok (uchwała nr 90/2023 – w załączeniu).

Pkt 18 i 19

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt petycji dotyczącej zmian w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, do której załączony został projekt stosownej ustawy. Podziękował adw. Jarosławowi Zdzisławowi Szymańskiemu za zasygnalizowanie problemu. Omówił szczegółowo postulaty usunięcia poszczególnych przepisów z ustawy COVID-19. Omówił również uzasadnienie do petycji, zwracając uwagę, że na etapie tworzenia tych przepisów projektodawcy wskazywali na czasową niemożność sprawowania niektórych czynności i na zagrożenie epidemiczne dla sędziów. Obecnie nie ma żadnego uzasadnienia dla takich regulacji.

Przedstawił projekt uchwały w sprawie złożenia ww. petycji. W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 33

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie złożenia petycji (uchwała nr 91/2023 – w załączeniu).

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański podziękował za uwzględnienie postulatu zgłoszonego przez niego podczas posiedzenia NRA w Toruniu.

Pkt 20

Adw. Andrzej Malicki przedstawił projekt uchwały w przedmiocie zmiany „Regulaminu w sprawie wzoru pieczęci” z 3 października 1982 r., który został wypracowany przez Prezydium NRA na podstawie jego propozycji i z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez adw. Jerzego Świteńskiego. Przypomniął przebieg dyskusji z poprzedniego posiedzenia plenarnego NRA. Wskazał, że uchwała powinna zostać pilnie zmieniona z powodów merytorycznych, aby była zgodna z przepisami prawa dotyczącymi godła państwowego. Zreferował szczegóły, dodając, że zgodnie z projektem rozwiązania techniczne zostały pozostawione w gestii Prezydium NRA.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat. Przedstawił autopoprawki do projektu uchwały, poddając je pod rozagę Członów NRA.

Adw. Anisa Gnacikowska stwierdziła, że nie przekonuje jej stwierdzenie, że nie mamy podstaw prawnych posługiwania się godłem państwowym. Wykładnia historyczna, jak również zapis w ustawie, w którym wskazuje się na inne jednostki organizacyjne, wskazują na samorząd adwokacki, który wykonuje część władztwa publicznego. Działamy w imieniu Państwa i możemy posługiwać się godłem. Jedno pismo z Ministerstwa Sprawiedliwości spowodowało, że podjęte zostały działania celem zmiany uchwały – z zaniechaniem innych działań, które wykazałyby nasze prawo do posługiwania się godłem. Czy na pewno chcemy zrezygnować z tych uprawnień?

Adw. Aleksander Krysztofowicz przyłączył się do tego stanowiska i przypomniał, że TSUE uznał sąd dyscyplinarny za sąd krajowy. Zgłosił również uwagi redakcyjne do treści przedstawionego projektu.

Adw. Bartosz Przeciechowski odniósł się do treści uzasadnienia do projektu, w którym ujęte zostały dwa przeciwstawne stanowiska i poprosił o bardziej szczegółowe wyjaśnienia.

Adw. Andrzej Malicki stwierdził, że dyskusja dotyczy interpretacji obowiązującego prawa. Analiza przepisu art. 17 Konstytucji RP prowadzi do wniosku, że Adwokatura sprawuje pieczę nad zawodem w imieniu własnym, a nie jako pełnomocnik Państwa. Przypomniął, że w przygotowanych dla Członków NRA dokumentach wskazał, że Adwokatura utraciła prawo do posługiwania się godłem państwowym i podał szereg źródeł prawnych na tę okoliczność. Nie ma powodów nie zgadzać się ze stanowiskiem MS w tej sprawie. Mennica może w sposób komercyjny spełnić nasze zamówienie, natomiast nie ma obowiązku, bo nie mamy kompetencji. W ustawie wymieniono podmioty, które mogą używać godła państwowego. Przyznał, że rozważał również przeciwne stanowisko, dlatego znalazło to wyraz w treści uzasadnienia. Wyrzucił zdziwienie, że uwagi do projektu są zgłaszane dopiero na dzisiejszym posiedzeniu. Stwierdził, że przyczyną zmiany regulaminu jest konieczność dostosowania wzorów pieczęci do wymogów prawa. Opowiedział się na podjęciem uchwały.

Adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że racje obu stron są rozsądne, opowiedział się jednak za dalszym korzystaniem z godła państwowego. W orzecznictwie TSUE sądy dyscyplinarne są sądami krajowymi i wykonują władzę publiczną. Samorządy, powołane zgodnie z art. 17 Konstytucji RP, sprawują władzę publiczną – osobną od władzy państwowej, podobnie jak samorząd terytorialny. Władza samorządowa to jedna z warstw władzy Rzeczypospolitej Polskiej. Stwierdził, że z tego względu mamy prawo korzystać z godła państwowego, co podnosiła wcześniej adw. Agnieszka Helsztyńska, prezes sądu dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w Warszawie, a dziś adw. Anisa Gnacikowska. Jeśli zrezygnujemy z tej możliwości, to nie będzie już powrotu.

Adw. Andrzej Grabiński przychylił się do stanowiska adw. Anisy Gnacikowskiej, przypominając okoliczności historyczne i podkreślając, że funkcje sprawowane przez samorząd to elementy władztwa państwowego, o czym mówił adw. Mikołaj Pietrzak.

Adw. Anisa Gnacikowska zreferowała szczegóły dotyczące korespondencji między sądem dyscyplinarnym IA w Warszawie a Ministerstwem Sprawiedliwości. Zanim podejmiemy uchwałę, powinniśmy wykorzystać wszystkie możliwe narzędzia celem uzyskania pieczęci z godłem państwowym. Jeśli Mennica odmówi nam wykonania pieczęci, rozważymy podjęcie kolejnych kroków prawnych. Stwierdziła, że z uwagi na wagę tej sprawy jej celem było wywołanie dyskusji na dzisiejszym posiedzeniu NRA, która znajdzie odzwierciedlenie w protokole.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański przyłączył się do stanowiska adw. Anisy Gnacikowskiej. Nie powinniśmy zbyt pośpiesznie podejmować uchwały, skoro mamy możliwość przedsięwziąć środki prawne celem dalszego dzierżenia imponderabiliów, które reprezentuje godło państwowe.

Adw. Andrzej Malicki zwrócił uwagę, że pismo z Ministerstwa Sprawiedliwości nosi datę 1 grudnia 2020 roku, zatem był czas na debatę, co najmniej w Izbie warszawskiej, która mogłaby wnieść wkład merytoryczny. Dyskusja sprowadza się do pytania: czy sądy dyscyplinarne są sądami w rozumieniu art. 175 Konstytucji RP? Oczywiście nie są. Czy sądy mają zatem prawo do pieczęci z godłem państwowym, skoro nie orzekają w imieniu Państwa? Stwierdził, że pismo z MS zachowuje walor merytoryczny, a wskazano w nich podmioty, które za pośrednictwem MS mogą kierować zamówienia do Mennicy. Stwierdził, że przytacza argumenty prawne, a nie emocjonalne. Zastana sytuacja wymaga podjęcia działań, aby nie narazić się na odpowiedzialność prawną i śmieszność.

Adw. Marek Mikołajczyk zaproponował podjęcie działań celem ujęcia w przepisach ustawy samorządu adwokackiego, a zatem przywrócenia Adwokaturze tytułu prawnego do używania godła Polski. Poruszył również sprawę używania przez samorząd Godła Adwokatury. Zapytał, czy mamy prawa do posługiwania się tym znakiem i czy jest on objęty ochroną. Bez rozstrzygnięcia tych kwestii, rezygnacja z godła państwowego byłaby przedwczesna. Zaproponował kontynuację prac.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że do Urzędu Patentowego RP został złożony wniosek w sprawie udzielenia prawa ochronnego dla Godła Adwokatury. Czekamy na decyzję Urzędu w tej sprawie.

Adw. Marek Mikołajczyk złożył wniosek formalny o zdjęcie z porządku obrad sprawy podjęcia uchwały w sprawie wzorów pieczęci – do czasu wyjaśnienia sytuacji prawnej.

Adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że w ustawie wskazane są różne instytucje, w tym jednostki samorządu terytorialnego. Adwokatury niestety nie wymieniono wprost, ale uzus społeczny istnieje od 100 lat, zatem należy zabiegać o taką zmianę ustawy. Nie spieszymy się ze rezygnacją z tego symbolu.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański zgodził się z propozycją adw. Marka Mikołajczyka. Stwierdził, że Prezydium NRA będzie wiedziało, jak sformułować wniosek czy petycję w sprawie zmiany ustawy. W rozumieniu prawa europejskiego jesteśmy organem orzecznictwem, a zgodnie z art. 17 Konstytucji RP i wpisaną w niego zasadą pomocniczości samorządy zawodów zaufania publicznego wykonują władztwo przynależne Państwu. Stwierdził, że przyznanie Adwokaturze prawa posługiwania się godłem państwowym miałoby w wymiarze symbolicznym kapitalne znaczenie dla zachowania autonomii prowadzenia postępowań dyscyplinarnych.

Adw. Anisa Gnacikowska dodała, że w pierwotnej wersji ustawy, przed nowelizacją, nie było katalogu podmiotów, które mogą posługiwać się godłem. Poparła wniosek o złożenie petycji w sprawie dopisania Adwokatury do tego katalogu.

Adw. Przemysław Rosati poddał pod rozważenie podjęcie uchwały utrzymującej zasadę korzystania z godła państwowego, na podstawie której Prezydium NRA podjęłoby działania celem wydania odpowiednich pieczęci. Poprosił Członków NRA o zaangażowanie się w tę sprawę. Z przykrością odnotował, że mimo wcześniejszych deklaracji nie otrzymał żadnych konkretnych propozycji ze strony sądu dyscyplinarnego IA w Warszawie.

Adw. Anisa Gnacikowska zwróciła uwagę, że MS ma możliwość zaskarżenia uchwał podejmowanych przez NRA. Zapewniła, że włączy się w prace nad przygotowaniem rozwiązania.

Adw. Andrzej Malicki zaapelował, aby nie odraczać podejmowania decyzji.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański przyłączył się do stanowiska adw. Anisy Gnacikowskiej i zaproponował, aby dziś nie podejmować żadnej uchwały, a najbliższy czas poświęcić na przygotowanie rozwiązania.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że zdejmuję z porządku obrad pkt 21. Zaproponował powołanie zespołu roboczego ds. opracowania uchwały w sprawie wzorów pieczęci w składzie: adw. Anisa Gnacikowska, adw. Andrzej Malicki, adw. Mikołaj Pietrzak. Zwrócił się do członków zespołu o przedstawienie rekomendacji dalszego procedowania i projektu uchwały w terminie do końca lutego 2023 roku.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła powyższe propozycje; dyskusja będzie kontynuowana na posiedzeniu plenarnym w marcu 2023 roku.

Pkt 21

Punkt zdjęty z porządku obrad.

Pkt 22 i 23

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w przedmiocie zmiany uchwały nr 49/2009 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 19 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Godła Adwokatury i znaku „Adwokatura Polska”. Wyjaśnił, że celem podjęcia tej uchwały jest usunięcie istniejących nieścisłości. Jest to również potrzebne na potrzeby ewentualnej zmiany w przyszłości uchwały w sprawie wzorów pieczęci.

W związku z brakiem uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 35

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 1

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę o zmianie uchwały nr 49/2009 NRA z dnia 19 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Godła Adwokatury i znaku „Adwokatura Polska” (uchwała nr 92/2023 – w załączeniu).

Pkt 24

Adw. Justyna Mazur przedstawiła propozycję włączenia się Adwokatury Polskiej w III edycję Tour de Konstytucja, poświęconą prawu wyborczemu. Wskazała, że aż 60% Polaków uważa, że ich udział w wyborach nie ma znaczenia. Powinniśmy przyjąć na siebie rolę edukatora w tym zakresie. Nasz udział ma również niebagatelne znaczenie dla budowania wizerunku Adwokatury w społeczeństwie. Zaapelowała do dziekanów o zaangażowanie – finansowe i osobowe. Poprosiła Przewodniczącą Komisji Wizerunku o głos.

Adw. Kinga Dagmara Siadlak stwierdziła, że Tour de Konstytucja ma mocną szansę stać się istotnym krokiem w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, którego adwokatura jest znaczącym elementem. Poinformowała, że w akcję zaangażowani są wybitni prawnicy – w tym prof. Ewa Łętowska i dr Adam Bodnar, osoby, które poświęciły życie ochronie praw i wolności obywatelskich oraz przedstawiciele świata kultury. Udział Adwokatury w tym projekcie jest ważny, gdyż wizerunek najlepiej budować, pokazując, że jesteśmy blisko ludzi i ich problemów. Przypomniała, że to już trzecia edycja Tour de Konstytucja i z pewnością będą kolejne. Nie tylko bowiem sprawa udziału w wyborach, ale i inne problemy prawne wymagają podjęcia działań edukacyjnych. Przedstawiła propozycję włączenia się finansowego w tę akcję. Poinformowała, że w 2023 roku akcja zaplanowana została od czerwca do września. Spotkania odbywają się codziennie. Poinformowała, że przy partycypacji w kwocie 100 000 zł Adwokatura będzie miała zagwarantowaną odpowiednią ekspozycję naszego logo w miejscach spotkań i w przekazach w ogólnopolskich mediach. Udział NRA i wszystkich 24 Izb Adwokackich sprawi, że koszty jednostkowe nie będą tak wysokie, a możliwość promocji wizerunku będzie bardzo szeroka – zarówno dla samorządu, jak i tych adwokatów, którzy zgłoszą swój udział. Zaprezentowała krótki materiał filmowy podsumowujący dotychczasowe akcje oraz przedstawiający szczegóły tegorocznej edycji.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i otworzył dyskusję.

Adw. Anisa Gnacikowska pogratulowała Prezydium NRA i Komisji Wizerunku decyzji o włączeniu się w zeszłoroczną akcję i opowiedziała się za udziałem Adwokatury w tegorocznej edycji – również pod względem finansowym. Trudno wyobrazić sobie lepszą inicjatywę niż akcja budowania społeczeństwa obywatelskiego świadomego swoich praw. Adwokatury nie może po prostu zabraknąć. Wyraziła uznanie dla działań adwokatów, który współtworzą Tour de Konstytucja od początku.

Adw. Jakub Wende zwrócił uwagę, że problemy współczesnej Polski są efektem bardzo niskiego poziomu edukacji prawnej społeczeństwa. Niestety sami przedstawiciele zawodów prawniczych, w tym również adwokaci, zbyt często posługują się językiem niezrozumiałym dla większości osób. Takie akcje mają szansę zmienić tę sytuację. Zasięg Tour de Konstytucja jest coraz większy, a odbiór bardzo pozytywny. Stwierdził, że Adwokatura musi wziąć udział w tej

inicjatywie, również przeznaczając środki finansowe na jej realizację. Spróbujmy wszyscy zaangażować się w ten projekt.

Adw. Bartłomiej Piotrowski poinformował, że uczestniczy w tej akcji od początku jej istnienia. Nie ma lepiej wydanych pieniędzy na edukację prawną i na budowanie wizerunku Adwokatury niż Tour de Konstytucja. Zaapelował do wszystkich o udzielenie wsparcia finansowego, jak i o osobiste zaangażowanie.

Adw. Michał Bukowiński zwrócił uwagę, że samo wsparcie finansowe nie wystarczy. Należy podjąć takie działania, aby nasz udział był widoczny, przy zaangażowaniu jak największej liczby adwokatów. Zadaniem NRA byłoby uruchomienie wszystkich kanałów informacyjnych celem promowania tej inicjatywy, jak i przygotowanie materiałów promocyjnych dla adwokatów. Ma to szczególnie istotne znaczenie dla mniejszych Izb.

Adw. Justyna Mazur przypomniała, że w zeszłym roku takie działania z poziomu NRA były podejmowane.

Adw. Bartosz Tiutiunik zwrócił uwagę, że w 2022 roku zabrakło udziału samych adwokatów. Musimy podjąć działania, żeby zmienić tę sytuację, angażując jak największą liczbę koleżanek i kolegów.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za głosy w dyskusji.

Naczelna Rada Adwokacka przez aklamację zdecydowała o przystąpieniu Adwokatury do III edycji Tour de Konstytucja.

Adw. Przemysław Rosati poprosił dziekanów o podjęcie w możliwie krótkim terminie przez ORA decyzji w sprawie partycypacji finansowej na poziomie 3-4 tys. złotych. Pozostałą kwotę dopłaci ze swojego budżetu NRA. Zaproponował, aby Izby przekazały środki w postaci darowizny na cele statutowe Fundacji Adwokatury, która następnie wszystkie zebrane środki przekaże organizatorom Tour de Konstytucja.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła zaproponowany tryb procedowania.

Adw. Przemysław Rosati przyłączył się również do skierowanego do dziekanów apelu o rozpropagowanie informacji i zaangażowanie członków Izby.

Adw. Kinga Siadlak wskazała, że na terenie Izby może odbyć się wiele przystanków, ale warto, aby organizatorem jednego z nich była ORA. Najlepszym rozwiązaniem jest zgłoszenie do organizatorów chęci zorganizowania takiego spotkania. W zeszłym roku przystanki zostały zorganizowane na tej zasadzie w kilku Izbach.

Adw. Justyna Mazur dodała, że takie działanie da większą możliwość promocji i zapewni zaangażowanie osobowe adwokatów i aplikantów.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i dyskusję.

Pkt 25

Adw. Bartosz Grohman przypomniał, że zgodnie z uchwałą Krajowego Zjazdu Adwokatury od ponad roku trwają poszukiwania nowej nieruchomości na siedzibę NRA. Przypomniał kryteria określone przez Prezydium NRA dla takiej nieruchomości. Zaznaczył, że rynek w Warszawie jest bardzo trudny, również z uwagi na uwarunkowania historyczne i konsekwencje zniszczeń w czasie II wojny światowej. Przedstawił informacje dotyczące różnych nieruchomości, które były przedmiotem zainteresowania – pomieszczeń w biurach,

budynków wolnostojących, części kamienic. Następnie przedstawił prezentację dotyczącą jednej z nieruchomości, która spełnia przyjęte kryteria i znajduje się w dogodnym lokalizacyjnie miejscu w stolicy. Omówił szczegóły dotyczące stanu technicznego budynku, wyjaśniając, że te informacje zostały opracowane na podstawie operatu szacunkowego i ekspertyz zleconych przez Prezydium NRA. Poinformował, że obecnie wyjaśniane są kwestie związane ze statusem prawnym tej nieruchomości.

Adw. Przemysław Rosati dodał, że po analizie księgi wieczystej pojawiły się poważne wątpliwości i Prezydium NRA zdecydowało zlecić szczegółowy audyt prawny, który jest w toku.

Członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej zapoznali się z prezentacją. Następnie odbyła się dyskusja, w której głos zabrali: adw. Mikołaj Pietrzak, który podzielił się doświadczeniami Izby Adwokackiej w Warszawie, która również poszukuje nieruchomości na swoją siedzibę; adw. Jarosław Zdzisław Szymański, który zgłosił wniosek, aby Prezydium NRA przeanalizowało możliwość częściowego kredytowania z zabezpieczeniem hipotecznym przy ew. zakupie nowej nieruchomości; adw. Anisa Gnacikowska, która wskazała na znaczenie nabycia odpowiednio reprezentacyjnej siedziby oraz na możliwość sprzedaży nieruchomości, które obecnie są w posiadaniu NRA.

Pkt 26

Adw. Paweł Gieras przypomniał wcześniejsze dyskusje na forum NRA dotyczące bardzo złożonego problemu funkcjonowania jednej z izb Sądu Najwyższego. W aspekcie prawnym nie możemy pozwolić sobie na błędną ocenę prawa funkcjonującego w naszym kraju i nas dotyczącego – jako adwokatów i jako samorządu. Na uwadze należy mieć również praktyczny problem wykonywania wyroków w sprawach dyscyplinarnych, które były przedmiotem decyzji IOZ Sądu Najwyższego. Znaczenie ma także kwestia wizerunku Adwokatury – dokonując interpretacji rozwiązań legislacyjnych, podlegamy kontroli społecznej. O ile nie było wątpliwości co do statusu tzw. Izby Dyscyplinarnej, wobec której orzeczono, że nie jest ona sądem w rozumieniu prawa unijnego, to uregulowania dotyczące Izby Odpowiedzialności Zawodowej są w trakcie procesu legislacyjnego zapoczątkowanego uchwaleniem wczoraj ustawy przez Sejm. Nie mamy pewności, jak zakończy się ten proces, zatem trudno zająć jednoznaczne stanowisko. Jak mamy podchodzić do orzeczeń rozpoznawanych przez Izbę Odpowiedzialności Zawodowej? Pierwszy aspekt to prawidłowość powołania tej Izby jako instytucji, a drugi to zbadanie prawidłowości orzecznictwa z uwagi na skład sędziowski. O ile trudno dopatrzeć się naruszenia przepisów prawa przy powołaniu samej Izby, o tyle tryb delegowania do niej sędziów budzi pewne wątpliwości. Przypomniał, że organ wykonawczy, jakim jest Prezydent RP, wskazał z imienia i nazwiska sędziów, którzy będą orzekać w tej Izbie. Wśród powołanych sędziów znajdują się zaś osoby powołane na stanowiska przez neo-KRS, na co zwracał uwagę Prezes NRA w swoich wystąpieniach. Rodzi to poważne implikacje, również dla organów samorządu adwokackiego. Nie wykształciło się jeszcze orzecznictwo dotyczące funkcjonowania Izby Odpowiedzialności Zawodowej – z wyjątkiem dwóch orzeczeń ETPCz z sierpnia 2022 roku, z których pośrednio można wywodzić, że środki zastosowane wobec Izby Dyscyplinarnej mają wiązać zastosowanie wobec postępowań przed nową Izbą. Dodał, że ETPCz potwierdził w jednej ze spraw, że państwo w każdym przypadku musi zapewnić warunki rzetelnego procesu, niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego przez prawo. Te stwierdzenia to pewne wskazówki, ale nie stanowią odpowiedzi na pytanie, czy Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury powinien uczestniczyć w posiedzeniach Izby Odpowiedzialności Zawodowej. W jego opinii RDA

może rozważać udział – w celu wskazywania na wciąż istniejące wątpliwości. Poruszył również problem wykonywania orzeczeń i stwierdził, że sprawa jest wieloaspektowa i wymaga głębszej analizy. Przypomniął, że stan prawny niebawem może się zmienić. Zwrócił uwagę, że w ustawie z 14 czerwca 2022 roku stwierdzono, że deliktem dyscyplinarnym sędziego jest badanie statusu innego sędziego. Wyraził przekonanie, że w najbliższym czasie TSUE zakwestionuje ten przepis.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i otworzył dyskusję.

Adw. Mikołaj Pietrzak zwrócił uwagę na praktyczny problem dla każdego dziekana, który musi podjąć ostateczną decyzję np. w sprawie wydalenia z Adwokatury po rozpoznaniu kasacji przez Izbę Odpowiedzialności Zawodowej. Przytoczył orzeczenie NSA, które z jednej strony podtrzymuje naganną ocenę Izby Dyscyplinarnej jako nie-sądu, a z drugiej stanowi o tym, że organy Adwokatury mają prawo uznać za wykonalną decyzję o wydaleniu. Stwierdził, że nasze stanowisko powinno jednoznacznie piętnować IOZ, która ma stworzyć tylko pozory standardów, o których mówią instytucje unijne. Nie ma również wątpliwości co do statusu sędziów powołanych przez KRS po 2017 roku – każde orzeczenie wydane przez skład z udziałem tych sędziów jest skażone.

Adw. Paweł Gieras przytoczył przykład jednej ze spraw, który wskazuje na problem statusu Izby Odpowiedzialności Zawodowej i jej sędziów. Podał pod rozagę zlecenie niezależnej opinii prawnej, aby nie być sędziami we własnej sprawie.

Adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że nie powinniśmy zasięgać takiej opinii. Reprezentujemy środowisko wykwalifikowanych prawników – kto jak nie my ma przedstawić stanowisko? Miejmy odwagę samodzielnie napiętnować tę sytuację.

Adw. Bartosz Przeciechowski stwierdził, że wątpliwości pojawiające się w publicznej dyskusji oraz znane z przekazów medialnych zastrzeżenia Komisji Europejskiej skłaniają do tego, aby mieć poważne wątpliwości co do statusu Izby Odpowiedzialności Zawodowej. Przypomniął wystąpienia Prezesa WSD i Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury, którzy wskazywali na praktyczne problemy przy wykonywaniu swoich zadań. Stwierdził, że problem należy przeanalizować w naszym gronie.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za głosy. Zaproponował kontynuację dyskusji na kolejnym posiedzeniu NRA, gdy znany będzie ostateczny kształt ustawy o Sądzie Najwyższym i pewność, że wejdzie ona w życie.

Naczelna Rada Adwokacka zaakceptowała tę propozycję – dyskusja będzie kontynuowana na kolejnym posiedzeniu plenarnym NRA.

Pkt 27

Adw. Paweł Gieras przedstawił informacje o aktualnym stanie realizacji projektu „Cyfrowego Muzeum Adwokatury”. Zaczynem było przygotowanie programu muzealnego, a drugim etapem będzie stworzenie strony internetowej, za pomocą której możliwy będzie dostęp do tego programu i zbiorów dla szerokiego grona osób. W dalszej kolejności rozpocznie się gromadzenie zasobów archiwalnych ze wszystkich Izb oraz ich odpowiednia ekspozycja. Zwrócił uwagę, że zbiory izbowe funkcjonują w różnej formie i miejscach, zatem opracowanie zbiorczego materiału to wielkie wyzwanie. Zachęcił dziekanów i inne osoby do współpracy przy tym projekcie. Zapowiedział, że na kolejnych posiedzeniach będzie prezentował bieżące informacje o podejmowanych działaniach.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat. Ponowił prośbę o katalogowanie eksponatów w Izbach, co pozwoli na zbudowanie zbiorów historycznych całej Adwokatury.

Adw. Bartosz Tiutiunik przedstawił informację dotyczącą przypadków zwalniania adwokatów z tajemnicy, przygotowaną na podstawie danych przekazanych do NRA przez Izby Adwokackie w 2021 i 2022 roku. W 2021 roku odnotowano 125 przypadków, a w 2022 roku – 111 przypadków. Najwięcej takich sytuacji miało miejsce w Warszawie, Wrocławiu i Krakowie. Podziękował dziekanom i członkom ORA za działania wspierające adwokatów, którzy stają wobec problemu uchylenia tajemnicy. Przypomniał, że każdy taki przypadek powinien być zgłaszany do ORA, a samorząd ze swojej strony musi udzielać realnej pomocy adwokatom poprzez zajmowane stanowiska i udział przedstawicieli ORA w rozprawach. Przedstawił statystyki dotyczące ostatniego kwartału 2022 roku. Nowością są przeszukania kancelarii pod nieobecność adwokata – taki przypadek miał miejsce w Radomiu, na szczęście na miejscu był obecny przedstawiciel ORA. W tym kontekście wyzwaniem, któremu wszyscy musimy sprostać, jest właściwe przechowywanie danych objętych tajemnicą adwokacką na dyskach i innych nośnikach elektronicznych. Zdarzają się sytuacje zabezpieczania przez służby telefonu podejrzanego, za pomocą którego była prowadzona korespondencja również z adwokatem. Podśluchy operacyjne klientów obejmują także rozmowy z adwokatami. Stwierdził, że organy samorządu muszą reagować w takich sytuacjach.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat.

Spraw różnych nie zgłoszono.

Adw. Przemysław Rosati wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie, jednocześnie dziękując zgromadzonym za uczestnictwo.

Protokołowała:
Anna Szlompek
Anna Szlompek

Przewodniczył:
Przemysław Rosati
adw. Przemysław Rosati
Prezes NRA

Protokół sporządził:
Bartosz Grohman
adw. Bartosz Grohman
Wiceprezes NRA